

Projekt

z dnia 16 kwietnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XV//2025
RADY GMINY TARNOWO PODGÓRNE**

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tarnowo Podgórne na lata 2025-2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art.6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz.U. z 2024r. poz. 1673 z późn. zm.) Rada Gminy Tarnowo Podgórne uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tarnowo Podgórne na lata 2025-2029”, który to program stanowi załącznik nr 1 będący integralną częścią niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Tarnowo Podgórne.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE TARNOWO PODGÓRNE
NA LATA 2025-2029**

Sporządziła:

Katarzyna Pawłowska – Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Tarnowo Podgórne

Anna Mądra – Z-ca Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Tarnowo Podgórne

Spis treści

ROZDZIAŁ I. Wstęp

1. Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej	3
2. Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy domowej	4
3. Adresaci Programu	15
4. Miejsce realizacji Programu	16
5. Realizatorzy Programu i czas realizacji	16

ROZDZIAŁ II. Część diagnostyczna

1. Opis problemu przemocy domowej	16
2. Zasoby instytucjonalne	38
3. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy domowej	38

ROZDZIAŁ III. Część programowa

1. Założenia Programowe	39
2. Cele, kierunki i wskaźniki Programu	40
3. Monitorowanie, sprawozdawczość i wymiana informacji oraz środki finansowe na realizację Programu	42

ROZDZIAŁ I.

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU PRZEMOCY DOMOWEJ.

Podstawowym aktem prawnym regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 1673 z późn. zm.), dalej także „ustawa”. Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej,
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Przepisy ustawy stosuje się także w przypadku zagrożenia przemocą domową oraz w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej.

W myśl art. 6. ust. 2 pkt 1-4 ustawy, do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W niniejszym Programie uwzględniono także podstawowe akty prawne, które współtworzą charakterystyczny system przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 poz. 1283 z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 poz. 49 z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151 z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 poz. 1465 z późn. zm.),
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 poz. 1939 z późn. zm.),
- 6) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 poz. 2809 z późn. zm.),

- 7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2024 poz. 17),
- 8) ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 poz. 1568 z późn. zm.),
- 9) ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2024 poz. 1802 z późn. zm.),
- 10) uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Dz. U. z 2023 poz. 1232 z późn. zm.),
- 11) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Katy” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 poz. 1870 z późn. zm.),
- 12) Wytyczne Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 5 lipca 2024 r. w sprawie wykonywania przez policjantów niektórych czynności w ramach procedury "Niebieskie Karty" oraz w związku z wydawaniem nakazu i zakazu, zakazu zbliżania, zakazu kontaktowania lub zakazu wstępu (Dz. Urz. KGP z 2024 poz.39),
- 13) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 poz. 145 z późn. zm.).

2. DEFINICJE I CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Od 22 czerwca 2023 r. przez przemoc domową rozumie się jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Ponadto w myśl definicji przemocy domowej osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,

- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
 - e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
 - f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
 - g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
 - h) małoletni
- wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Rodzaje przemocy:

„Przemoc psychiczna

Istotą przemocy psychicznej jest naruszenie godności osobistej, którą możemy rozumieć jako źródło i podstawę wolności i praw człowieka. Godność przysługuje każdemu człowiekowi, niezależnie od jakichkolwiek cech: płci, wieku, poglądów, chorób, a także niezależnie od zasług i przewinień. Godności nie wolno naruszać i powinna być chroniona.

Przemocą psychiczną są: krzyk, groźby, straszenie, wywieranie presji i przymusu, manipulację, np. wzbudzanie poczucia winy, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, oskarżanie, oczernianie, ciągłe niepokojenie, wyzywanie, poniżanie, lekceważenie, ośmieszanie, upokarzanie, zawstydzanie, ujawnianie tajemnic, uporczywe milczenie, ignorowanie, krzywdzenie zwierząt domowych należących do osoby doznającej przemocy itp.

Przemoc psychiczna zmierza do podporządkowania drugiej osoby, odebrania jej autonomii. Służą temu zachowania kontrolujące: izolowanie, czyli ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi lub zniechęcanie do nich, naruszanie prawa do prywatności korespondencji, rozmów, spotkań, odbierania każdego telefonu, zasypywanie telefonami i wiadomościami.

Przemoc psychiczna jest najczęstszym rodzajem przemocy. Prócz tego, że czasem występuje sama, współwystępuje z pozostałymi rodzajami przemocy. Inaczej mówiąc, zawsze kiedy pojawia się przemoc fizyczna, seksualna, ekonomiczna lub zaniedbanie, przemoc psychiczna również ma miejsce.

Niekiedy wyróżnia się specyficzne odmiany przemocy psychicznej, takie gaslighting czy hoovering.

Gaslighting to taka forma manipulacji, w której osoba stosująca przemoc np. zaprzecza faktom, podważa ocenę sytuacji drugiej osoby, kwestionuje jej wspomnienia, a nawet zdrowie psychiczne. Może zarzucać osobie, którą krzywdzi przesadzanie, dramatyzowanie, histeryzowanie, przewrażliwienie, mówić takie rzeczy jak: „Nic takiego nie mówiłem/ nie zrobiłem”, „Tylko żartowałam”, „Masz przywidzenia” itp. Może ją dyskredytować w oczach innych czy podważać jej wiarygodność. W efekcie osoba doznająca przemocy zaczyna wątpić w swoje odczucia, w siebie, w swój ogląd rzeczywistości i staje się coraz bardziej niepewna, przestraszona i zawstydzona.

Hoovering po angielsku znaczy odkurzanie odkurzaczem, a także, bardziej metaforycznie – wciąganie, wsysanie. W kontekstach psychologicznych mówi się o hooveringu, gdy mimo zakończenia relacji albo próby jej zakończenia osoba próbuje na powrót wciągnąć byłego partnera do związku, przy czym jest to działanie intensywne i podstępne. Osoba stosująca ten rodzaj manipulacji często nie przyjmuje do wiadomości rozstania, zachowuje się tak, jakby związek trwał. Dzwoni, wysyła SMS-y, zamieszcza komentarze, lajkuje zdjęcia na portalach społecznościowych, nachodzi w domu, wpada do pracy, wysyła prezenty, wyznaje miłość, proponuje wspólne aktywności. Nie mówi przy tym wprost, że pragnęłaby powrotu relacji –raczej kontynuuje relację, jakby nic się nie zdarzyło. Może też odwoływać się do poczucia litości i winy, mówić, jak bardzo jest samotna, jak bardzo tęskni, jak wspaniale było jej w związku itd.

Zarówno gaslighting i hoovering są próbą podporządkowania sobie drugiej osoby, przejęcia nad nią kontroli, podważenia jej autonomii w myśleniu lub decydowaniu o sobie.

Przemoc fizyczna

Przemoc fizyczna narusza nietykalność cielesną: powoduje uszkodzenie ciała lub niesie takie ryzyko. Zaliczamy do niej m.in.: popychanie, ciągnięcie np. za uszy czy włosy, uderzanie, kopanie, szczypanie, duszenie, szarpanie, ściskanie, szturchanie, klapsy, policzkowanie, przesuwanie osoby, przytrzymywanie i krępowanie ruchów, przypalanie

papierosem, rzucanie w osobę przedmiotami, polewanie wrzątkiem czy innymi niebezpiecznymi substancjami.

Przemoc seksualna

Przemoc seksualna narusza sferę seksualną, intymność drugiej osoby. Polega na przymuszaniu osoby do kontaktu seksualnego lub zachowań seksualnych, a także na kontynuowaniu takiego kontaktu wbrew jej woli. Przymuszanie to nie tylko użycie siły fizycznej, lecz także manipulacja psychiczna, groźba, zastraszenie, szantaż. Za działanie wbrew woli uznaje się także sytuację, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, np. jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków, albo z innych powodów nie może w pełni zrozumieć tego, co się dzieje. O przemocy seksualnej mówimy też wtedy, gdy w danych okolicznościach osoba obawia się odmówić aktywności seksualnej

Przemoc seksualna to m.in.: wymuszanie wszelkich praktyk seksualnych, pieszczot, stosunku płciowego, seksu oralnego, manualnego i in., obmacywanie, komentowanie, krytykowanie, wyśmiewanie wyglądu i szczegółów anatomicznych, sprawności seksualnej, upodobań seksualnych itd., przymuszanie do oglądania pornografii, fotografowanie i nagrywanie w sytuacji seksualnej, gdy osoba nie wyraziła zgody, udostępnianie zdjęć i nagrań osoby bez jej zgody.

Przemoc ekonomiczna

Przemoc ekonomiczna to rozmaite nadużycia w sferze materialnej, sferze własności. Ma miejsce np. wtedy, gdy ktoś wykorzystuje drugą osobę finansowo: przerzuca na nią koszty utrzymania domu, bierze kredyty na bez uzgodnienia, zmusza do spłacania swoich zobowiązań finansowych, zmusza do podpisania dokumentów finansowych – umów kredytowych, pełnomocnictw itp., sprzedaje jej własność lub wspólną własność bez uzgodnienia. Inne formy przemocy ekonomicznej to kontrolowanie wydatków drugiej osoby i utrudnianie jej zaspokajania podstawowych potrzeb poprzez ograniczanie jej dostępu do wspólnych pieniędzy, wydzielanie pieniędzy, odbieranie pieniędzy, zmuszanie do drobiazgowego rozliczania się z wydatków, utrudnianie podjęcia pracy zarobkowej lub podejmowanie działań, przez które osoba może stracić pracę, zmuszanie do pracy nieodpłatnej, np. w firmie rodzinnej, niepłacenie alimentów. Przemocą ekonomiczną jest też niszczenie lub wyrzucanie rzeczy bliskiej osoby oraz zabieranie lub pożyczanie rzeczy bez pozwolenia, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń potrzebnych do funkcjonowania – łazienki, kuchni itd.

Zaniedbanie

Zaniedbanie to naruszenie obowiązku opieki zaspokojenia potrzeb fizycznych czy emocjonalnych wobec osób które są zależne . Mówimy o tej formie przemocy w odniesieniu do osób w pewien sposób zależnych – dzieci, starszych członków rodziny wymagających opieki, osób chorych lub niepełnosprawnych. Zaniedbanie polega na niedostatecznym zaspokajaniu potrzeb – biologicznych i psychicznych. W przypadku dzieci opiekun nie zapewnia dziecku jedzenia, ubrania, schronienia, to dopuszcza się zaniedbania jego potrzeb biologicznych. Jeśli zaś nie interesuje się jego rozwojem, sytuacją w szkole, stanem emocjonalnym – zaniedbuje jego potrzeby emocjonalne, społeczne i intelektualne, o które powinien się troszczyć. W przypadku osób starszych czy niepełnosprawnych zaniedbaniem jest nieudzielanie takim osobom pomocy adekwatnej do sytuacji np. w chorobie niepodawanie tabletek, brak wizyt lekarskich, brak zainteresowania, co ta osoba czuje, odcinanie od innych osób.”¹

Mechanizmy przemocy:

„Stawanie się osobą doznającą przemocy domowej jest procesem. Zazwyczaj osoba stosująca przemoc wywiera wpływ na osobę krzywdzoną początkowo w mało oczywisty sposób, ale za to regularnie. Sprawia to, że osoba krzywdzona z czasem przestaje sobie ufać, zaczyna myśleć, że to, co się dzieje, jest jej „winą”, i nabiera przekonania, że to ona musi zmienić swoje zachowanie, aby nie doznawać krzywd. Z czasem zaczynają działać mechanizmy przemocy, które utrudniają, a czasami uniemożliwiają osobie krzywdzonej podjęcie działań w obronie przed zachowaniami przemocowymi. Te mechanizmy zostaną opisane poniżej.

Cykl przemocy

Cykle przemocy zauważyła i opisała Leonora E. Walker – amerykańska psycholog pracująca z kobietami doznającymi przemocy. Na cykl przemocy składają się trzy fazy:

FAZA NARASTAJĄCEGO NAPIĘCIA

W tej fazie zauważalne jest zwiększone napięcie oraz pojawia się większa liczba konfliktów. Jeden z partnerów jest rozdrażniony, poirytowany, denerwuje się z powodu najmniejszej błahostki, może wyzywać, krytykować czy stosować inne krzywdzące zachowania. Natomiast druga osoba stara się schodzić z drogi, łagodzić sytuację, przewidywać, co może poprawić partnerowi nastrój. Stara się zrobić wszystko, aby uniknąć

¹ <https://niebieskalinia.info/baza-wiedzy/o-przemocy/jakie-sa-rodzaje-przemocy/>

awantur czy kłótni. Warto wiedzieć, że osoba krzywdzona nie może zrobić nic, aby osoba stosująca przemoc zachowywała się inaczej, i dlatego dochodzi do drugiej fazy przemocy.

FAZA OSTREJ PRZEMOCY

W tej fazie zachowanie osoby stosującej przemoc jest gwałtowne i nieprzewidywalne. Dochodzi do różnych rodzajów przemocy, co czasami służy rozładowaniu napięcia jakie pojawiło się w poprzedniej fazie. Osoba krzywdzona jest przerażona, dlatego w efekcie zachowań osoby stosującej przemoc w tej fazie najczęściej zaczyna szukać pomocy.

FAZA MIESIĄCA MIODOWEGO

Po wyładowaniu się na bliskiej osobie osoba stosująca przemoc zaczyna przepraszać i zapewniać, że nie powtórzy się to nigdy więcej. Takie zachowanie osoby stosującej przemoc daje nadzieję osobie krzywdzonej na poprawę sytuacji, dlatego jeśli podjęła działania w poszukiwaniu pomocy, to w tej fazie z dużym prawdopodobieństwem wycofa się z nich. Jednak sytuacja nie zmieni się, jeśli osoba stosująca przemoc nie sięgnie po pomoc – dlatego po miesiącu miodowym następuje faza narastającego napięcia i tak powtarza się cykl za cyklem.

Zjawisko „prania mózgu”

„Pranie mózgu” stanowi istotę przemocy psychicznej. Polega na nieustannym wywieraniu wpływu na poglądy, postawy i przekonania drugiej osoby. Na „pranie mózgu” składają się:

IZOLACJA – polegająca na stopniowym ograniczaniu kontaktu osoby krzywdzonej z innymi, w tym bliskimi osobami, np. poprzez krytykowanie innych osób, ocenianie, karanie za kontakty z nimi.

PONIŻANIE I DEGRADACJA – kiedy osoba krzywdzona przestaje kontaktować się z bliskimi czy znajomymi, osoba stosująca przemoc zaczyna atakować ją nieprawdziwymi informacjami na jej temat, np. poprzez krytykę: „Do niczego się nie nadajesz”, „Beze mnie sobie nie poradzisz”, „Nikt nie chce mieć z tobą nic wspólnego”.

MONOPOLIZACJA UWAGI – polega na tym, że dla osoby krzywdzonej punktem odniesienia staje się to, co myśli, czuje i robi osoba stosująca przemoc. Przez takie działanie osoba krzywdzona próbuje przewidzieć zachowanie osoby stosującej przemoc i uniknąć krzywdzenia.

GROŹBY I DEMONSTRACJA SIŁY – osoba stosująca przemoc grozi, że wyrządzi krzywdę osobie krzywdzonej czy członkom rodziny, np. dzieciom, a czasami również zwierzętom. Czasami każe zrobić osobie krzywdzonej coś wstydliviego a następnie straszy, że powie o tym wszystkim znajomym. Osoba stosująca przemoc czasami spełnia swoje groźby, a czasami nie i dlatego osoba krzywdzona nigdy nie wie, co jest prawdą, a co nie i czego może się spodziewać.

OKAZYWANIE POBŁAŻLIWOŚCI – od czasu do czasu osoba stosująca przemoc jest miła, okazuje czułość. Daje to osobie krzywdzonej nadzieję na poprawę sytuacji.

Zespół stresu pourazowego (PTSD)---

Zespół stresu pourazowego powstaje, kiedy człowiek uczestniczy w sytuacji przekraczającej jego możliwości do poradzenia sobie z nią. Są to sytuacje, w których człowiek narażony jest na utratę życia lub zdrowia, kiedy uczestniczy w wydarzeniu, podczas którego widzi nagłą śmierć innej osoby lub jej zagrożenie życia. PTSD mogą spowodować takie wydarzenia jak klęski żywiołowe, wypadki, wojny, gwałt, a także przemoc domowa. Osoby doznające jej często doświadczają lęków i obaw o swoje życie i zdrowie, ponieważ osoby stosujące przemoc grożą wyrządzeniem im krzywdy, jeśli będą zachowywały się inaczej, niż chce tego osoba stosująca przemoc.

Wyuczona bezradność

Osoby krzywdzone początkowo, doświadczając aktów przemocy ze strony partnera, podejmują różne działania, których celem jest poprawa własnej sytuacji. Jednak osoby doznające przemocy nie mają wpływu na to, jak zachowa się osoba stosująca przemoc, więc ich działania nie przynoszą upragnionych efektów. Dlatego z czasem tracą one siły i nadzieję na to, że ich sytuacja ulegnie zmianie. Pojawia się u nich syndrom wyuczonej bezradności, który przejawia się niechęcią do podejmowania działań, a to z kolei wynika z przekonania, że niezależnie od tego, co zrobią, i tak nie poprawi to ich sytuacji. Osoba krzywdzona zaczyna wierzyć w to, że musi znosić przemoc. W taki sposób uczy się, jak funkcjonować w przemocowej relacji i zaczyna stosować strategie, dzięki którym czasami może uniknąć przemocy, ale nie są to strategie, które pomagają w przerwaniu przemocy. Warto pamiętać, że wyuczonej bezradności można się oduczyć!

Proces wiktylizacji

Ludzie wchodzą w relację, mając w związku z nią różne wyobrażenia, nadzieje, przekonania czy plany. Kiedy dochodzi do aktów przemocy, osoba krzywdzona doświadcza

różnych przykrych stanów, a jej wyobrażenia o życiu z drugim człowiekiem rozpadają się. Osoba ta zaczyna szukać pomocy – zazwyczaj u bliskich osób, czasami u specjalistów. Wówczas bardzo duże znaczenia ma ich reakcja. Jeśli będzie ona nieodpowiednia, np. nie będą oni wierzyć słowom osoby krzywdzonej, będą wątpić w nie, podważać je lub im zaprzeczać albo jeśli uwierzą, ale nie udzielą pomocy, wówczas osoba krzywdzona może nabyć przekonania, że coś wymyśla, że to ona musi się zmienić, że przesadza. Zaczyna wierzyć, że zasługuje na krzywdzące traktowanie.

Przymusowa kontrola

Przymusowa kontrola podobna jest do „prania mózgu”. Jest to wzorzec zachowań osób stosujących przemoc wobec osoby krzywdzonej. Zachowania osoby stosującej przemoc sprawiają, że osoba doznająca ich staje się zależna od krzywdziciela, odizolowana od innych osób i doświadcza lęku związanego z sytuacją, w której się znalazła. Przymusowa kontrola często jest trudna do rozpoznania przez osobę krzywdzoną oraz przez środowisko, ponieważ zachowania osoby stosującej przemoc są subtelne i eskalują z czasem.

12 oznak przymusowej kontroli:

- 1) odcinanie od systemu wsparcia, tj. rodziny, przyjaciół, znajomych, np. poprzez krytykowanie ich, wyśmiewanie, domaganie się dostępu do komórki czy mediów społecznościowych,
- 2) monitorowanie aktywności w ciągu dnia,
- 3) uderzanie w wolność i autonomię przez takie zachowania jak np. uniemożliwianie podjęcia pracy, kontrolowanie codziennych zachowań,
- 4) gaslighting polegający na zniekształcaniu czy fałszowaniu faktów,
- 5) wyzwiska, krytykowanie, poniżanie,
- 6) ograniczanie dostępu do pieniędzy, np. poprzez ustalanie budżetu, który nie wystarcza na podstawowe potrzeby, wydzielanie pieniędzy, rozliczanie z każdej złotówki, ukrywanie informacji dotyczących pieniędzy, uniemożliwianie dostępu do konta, monitorowanie wydatków,
- 7) zmuszanie do wykonywania tzw. tradycyjnych ról kobiety czy mężczyzny – kobieta ma sprzątać, gotować, zajmować się dziećmi i domem, a mężczyzna ma zarabiać pieniądze.
- 8) nastawianie dzieci lub innych osób przeciwko tobie poprzez wyrażanie krytycznych uwag,
- 9) kontrolowanie ciała i obszarów życia, np. poprzez sprawdzanie, ile śpisz, ile jesz, ile ćwiczysz, jak się malujesz czy ubierasz,

- 10) okazywanie zazdrości, kiedy spędzasz czas ze znajomymi, rodziną, kontaktujesz się z przyjaciółmi przez internet, spędzasz czas, realizując swoje hobby inaczej, niż chce tego osoba stosująca przemoc,
- 11) wywieranie wpływu na obszar seksualny, np. poprzez stawianie wymagań dotyczących liczby stosunków, zmuszanie do robienia rzeczy, których dana osoba nie chce robić,
- 12) grożenie zrobieniem krzywdy dzieciom i/lub zwierzętom domowym, np. poprzez bezpośrednie grożenie wyrządzeniem krzywdy czy straszenie odebraniem dzieci.”²

Konsekwencje psychologiczne związane są z obszarem emocjonalnym, poznawczym oraz behawioralnym.

Do konsekwencji emocjonalnych zaliczamy:

- 1) zaburzenia depresyjne – ok. 1/3 dzieci doświadczających przemocy spełnia kryteria depresji przed upływem 30. r.ż.,
- 2) zaburzenia lękowe,
- 3) zaburzenia zachowania,
- 4) odcinanie się od uczuć,
- 5) zamrożenie emocjonalne,
- 6) niskie poczucie własnej wartości,
- 7) labilność emocjonalną,
- 8) brak zdolności rozumienia innych,
- 9) zaburzenia osobowości,
- 10) często towarzyszące poczucie winy.

Do konsekwencji poznawczych zaliczamy:

- 1) sytuacje, w których człowiek przestaje rozumieć, co się w danej sytuacji dzieje, i nie potrafi przewidywać dalszego jej biegu,
- 2) znaczące wydłużanie się czasu uczenia nawet prostych zależności,
- 3) zaburzenia uwagi,
- 4) deficyty pamięci roboczej,
- 5) gorsze radzenie sobie z nauką/ gorsze wyniki w pracy,
- 6) brak motywacji do działania i umiejętności angażowania się,
- 7) długi czas dochodzenia do równowagi po porażce.

Do konsekwencji społecznych zaliczamy:

² <https://niebieskalinia.info/baza-wiedzy/o-przemocy/mechanizmy-przemocy/>

- 1) trudności w budowaniu trwałych relacji – postrzeganie ich jako zagrażających i nieprzewidywalnych,
- 2) unikanie bliskości lub przeciwnie, nadmierne zabieganie o nią,
- 3) różnego rodzaju uzależnienia.

Warto również pamiętać o konsekwencjach zdrowotnych (psychosomatycznych) do których zaliczamy:

Różnego rodzaju choroby i zaburzenia psychosomatyczne – często bez wyraźnej biologicznej przyczyny, takie jak: bóle brzucha, bóle głowy, biegunki, zaparcia, zaburzenia snu, napięcia mięśni, zmiany ciśnienia, astma, zaburzenia miesiączkowania, zwiększone ryzyko chorób niedokrwiennych serca, nowotwory, choroby płuc, złamania kości, uszkodzenia wątroby, stany zapalne, zmiany strukturalne i funkcjonalne mózgu.

Podjęcie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury "Niebieskie Karty" i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Procedura "Niebieskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej. Wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

Wypełniony formularz „Niebieska Karta” przekazuje się do Zespołu Interdyscyplinarnego, który powołuje grupę diagnostyczno – pomocową w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi:

- 1) pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
- 2) funkcjonariusz Policji.

W sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także żołnierz Żandarmerii Wojskowej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza gdy udział żołnierza Żandarmerii Wojskowej nie jest możliwy, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej może wchodzić inna osoba wskazana przez przełożonego osoby stosującej przemoc domową lub jej przełożony.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej mogą także wchodzić:

- 1) pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- 2) asystent rodziny;
- 3) nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego;
- 4) osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny;
- 5) przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej mogą także wchodzić pedagog, psycholog lub terapeuta.

W sprawach osób stosujących przemoc domową, pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora sądowego, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także zawodowy kurator sądowy lub wskazany przez kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej społeczny kurator sądowy.

Niezależnie od wszczęcia procedury "Niebieskie Karty", policjant ma prawo, na podstawie art. 15aa ust. 1 i art. 15aaa ustawy o Policji, wydać wobec osoby stosującej przemoc domową, stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy, nakaz i zakaz, zakaz zbliżania, zakaz kontaktowania lub zakaz wstępu. Co istotne, Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc domową, które są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową.

Osoba doznająca przemocy domowej może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- 1) zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- 2) wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- 3) zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej,
- 4) zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- 5) zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu rozprawy. Kodeks postępowania cywilnego nakłada na sąd obowiązek szybkiego rozpoznania sprawy. Sąd orzeka w terminie jednego miesiąca od dnia wniesienia wniosku.

Zakończenie procedury "Niebieskie Karty" następuje w przypadku:

- 1) ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej;
- 2) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” prowadzone są działania monitorujące przez okres 9 miesięcy.

„Mimo, że ustawodawca nie wskazał wyraźnie celu monitoringu, można uznać za próbę określenia celu działania grupy diagnostyczno-pomocowej wskazanie, że celem wizyt składanych u osób uprzednio objętych procedurą „Niebieskie Karty” jest sprawdzenie stanu bezpieczeństwa. Zapis ten jest o tyle zasadny, że otrzymanie informacji o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” przez osobę wskazaną jako stosującą przemoc domową mogłoby rodzić niebezpieczeństwo ponownego wystąpienia przemocy.

Wskazane jest zatem ustalenie, czy po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” osoby objęte monitoringiem są bezpieczne.”³

3. ADRESACI PROGRAMU

Zmiany prawne od 22 czerwca 2023 r. w zakresie funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy domowej wpłyną m.in. na funkcjonowanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, Policję, oświatę, ochronę zdrowia oraz organizacje pozarządowe i kuratorów sądowych. Nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej przepisów wprowadza zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych powoływane będą grupy diagnostyczno- pomocowe.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tarnowo Podgórne na lata 2025 – 2029 skierowany jest do:

- 1) osób doświadczających przemocy domowej,
- 2) osób stosujących przemoc domową,
- 3) świadków przemocy domowej,
- 4) społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,

³ Grzegorz Wrona. *Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej – Komentarz*. C.H.BECK. Warszawa 2024 (str. 232).

- 5) przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Tarnowo Podgórne.

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tarnowo Podgórne na lata 2025 – 2029 będzie realizowany głównie przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej tj.: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Tarnowo Podgórne, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie Podgórny, Komisariat Policji w Tarnowie Podgórny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie Podgórny, placówki oświatowe i ochrony zdrowia z terenu Gminy, oraz organizacje pozarządowe.

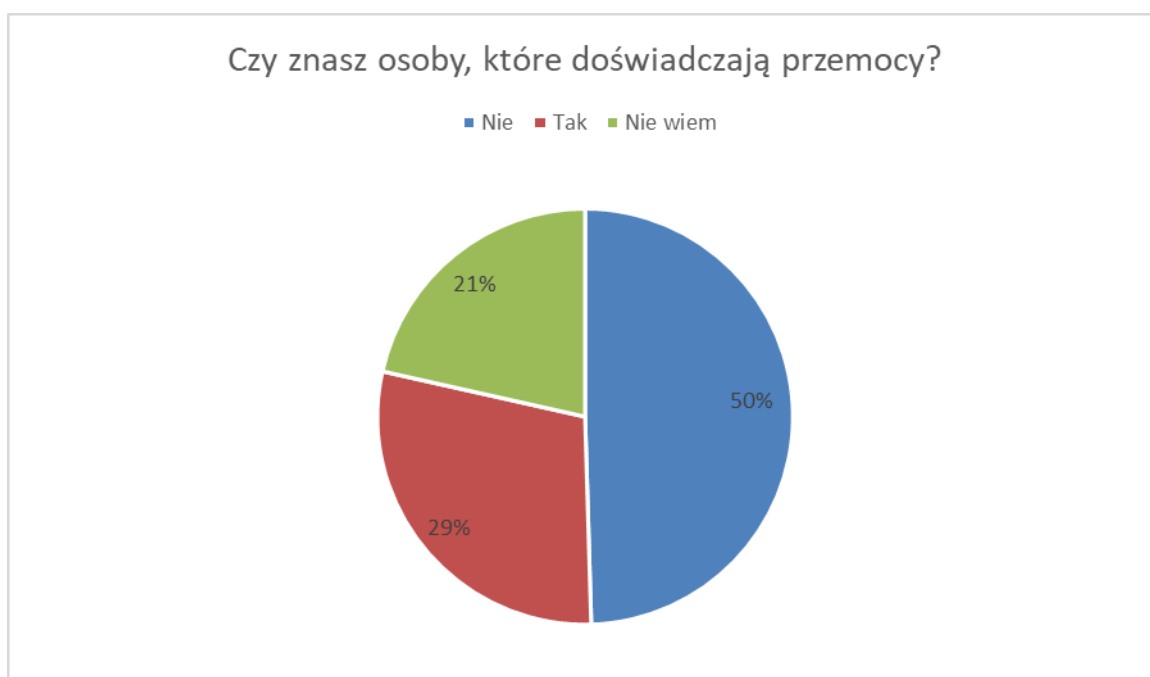
ROZDZIAŁ II.

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

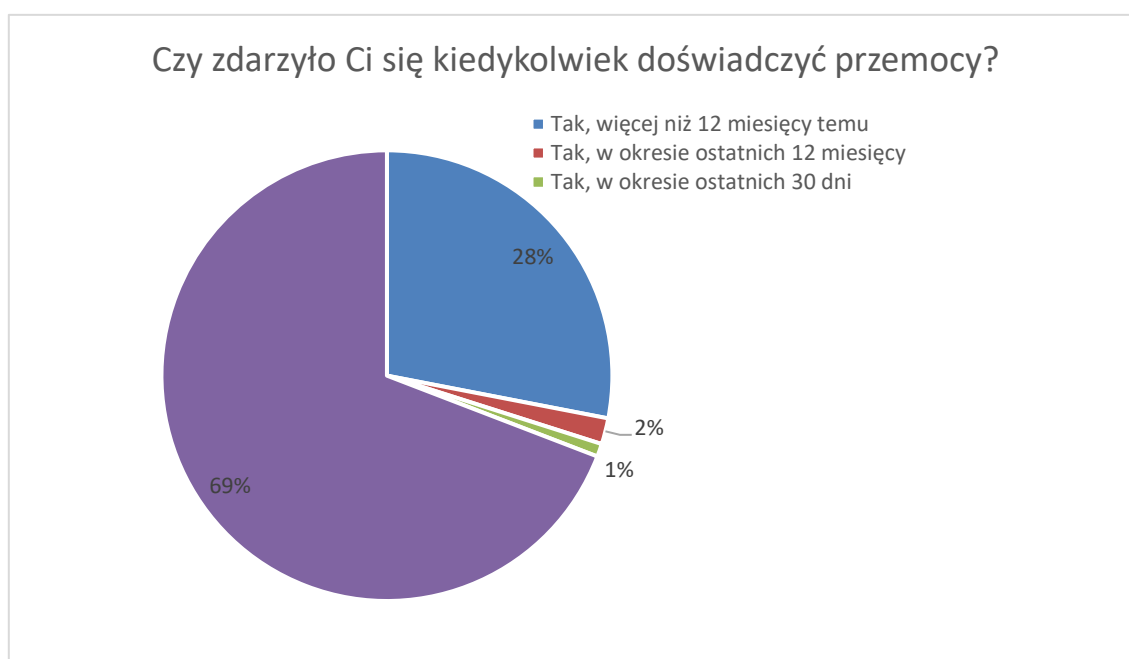
1. OPIS PROBLEMU

Diagnoza zjawiska przemocy domowej.

W 2024 r. na zlecenie Gminy Tarnowo Podgórne zrealizowano diagnozę problemów społecznych w Gminie Tarnowo Podgórne, która treścią obejmowała również problem przemocy.

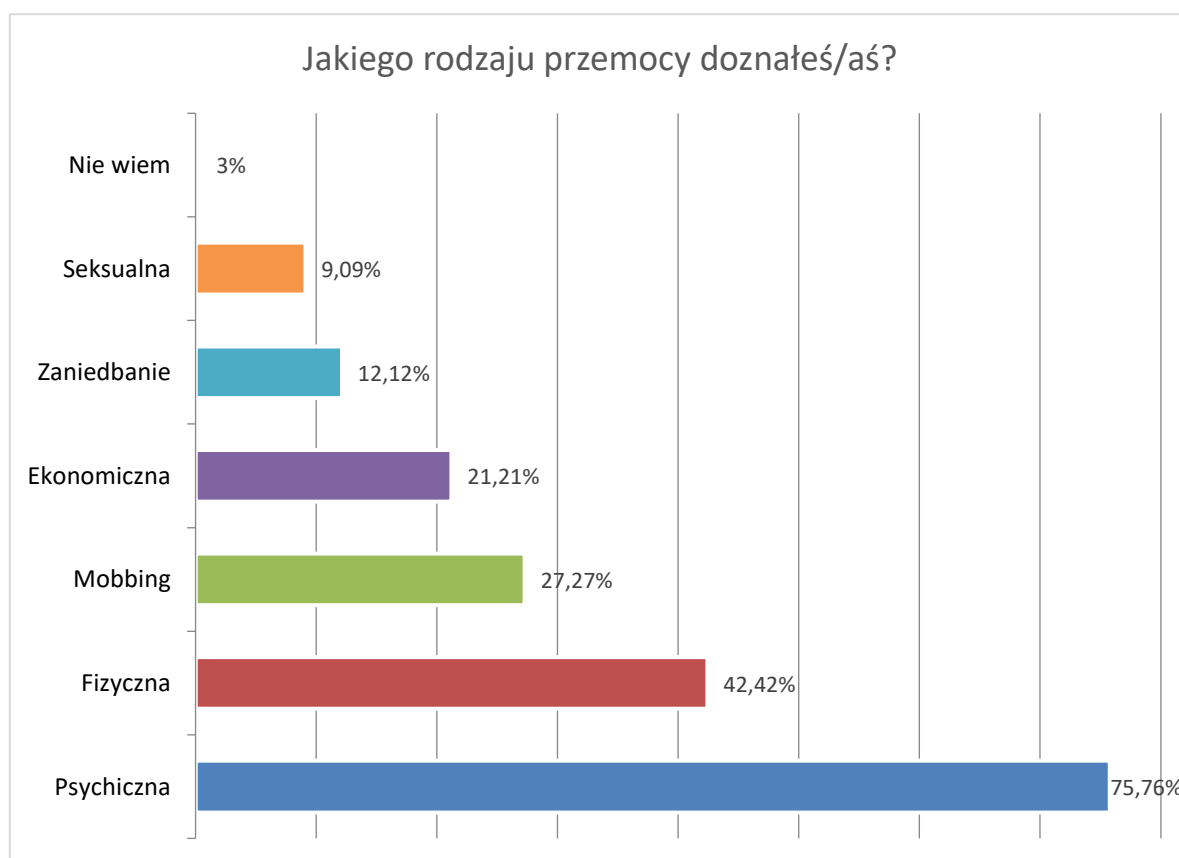

Pierwsze z pytań miało na celu sprawdzenie, czy ankietowani mieszkańcy znają osoby, które doświadczają przemocy domowej. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 49,53%. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 28,97% badanych, a najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 21,5% wskazało odpowiedź „nie wiem”. Osoby doświadczające przemocy domowej często zmagają się z wieloma trudnościami, włączając w to fizyczne i emocjonalne cierpienie, poczucie izolacji oraz brak wsparcia. Dlatego też ważne jest, aby społeczeństwo i instytucje były gotowe zaoferować pomoc i wsparcie dla tych osób, nawet jeśli nie są one bezpośrednio widoczne w naszym otoczeniu. Należy kontynuować działania na rzecz edukacji społeczeństwa na temat przemocy w domu, budowania świadomości i zrozumienia, jak reagować i jak oferować wsparcie. Kluczowe jest również zapewnienie dostępu do odpowiednich zasobów i usług dla osób doświadczających przemocy, takich jak schroniska, linie wsparcia oraz specjalistyczne poradnictwo i terapia. Podsumowując, nawet jeśli większość respondentów nie zna bezpośrednio osób doświadczających przemocy w swoim domu, istnieje nadal pilna potrzeba kontynuacji działań na rzecz zapobiegania i zwalczania tego zjawiska oraz zapewnienia wsparcia dla tych, którzy są nim dotknięci.

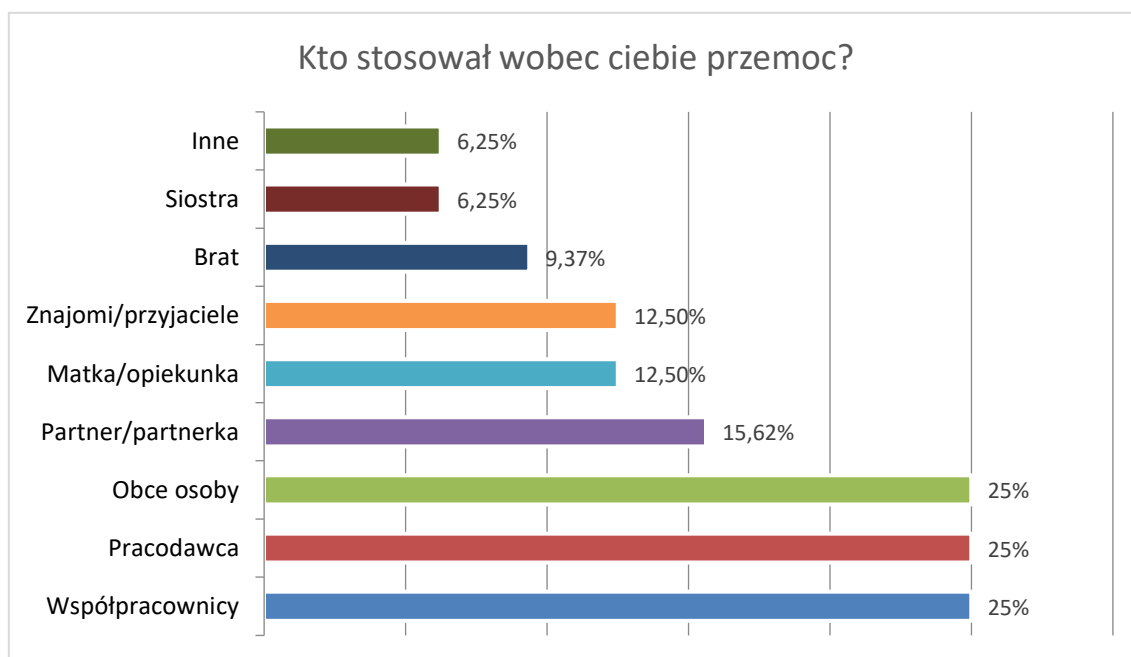

Następnie respondentów zapytano, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek przemocy. Większość mieszkańców (69,16%) zadeklarowało, że nigdy nie doświadczyli żadnej formy przemocy. Jednakże, pojawiły się odpowiedzi mieszkańców, którzy wskazywali, iż zdarzyło im się doświadczyć przemocy: „doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12

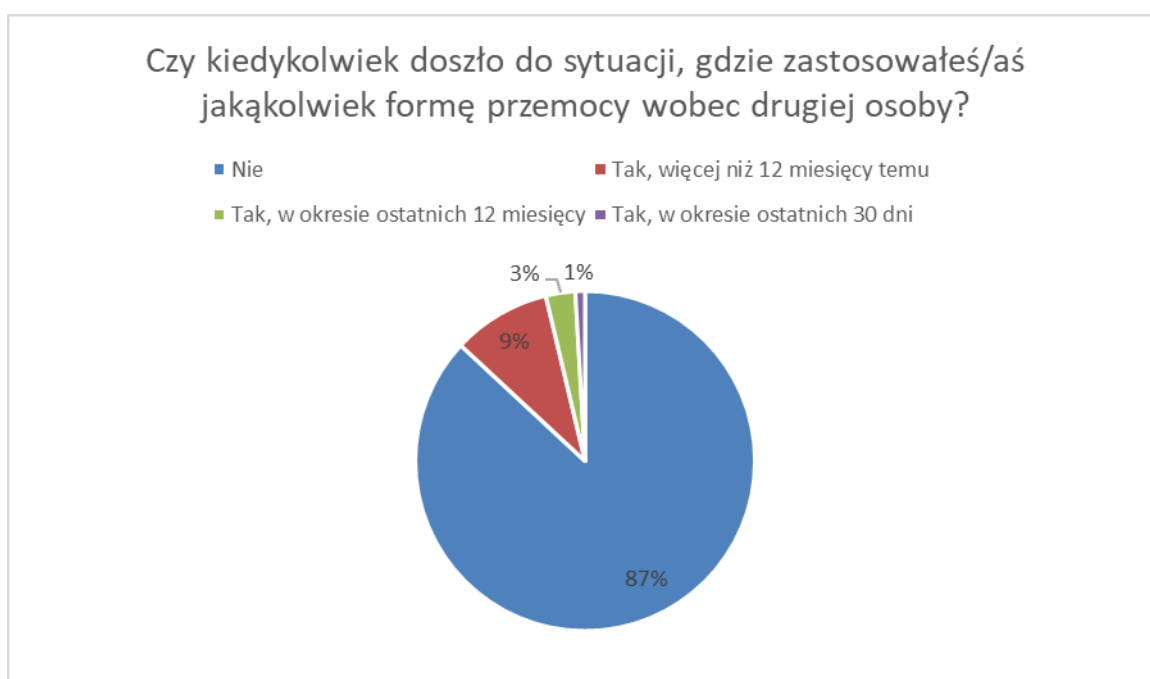
miesiący temu” (28,04%), „doświadczylem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy” (1,87%), a także „doświadczylem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni” (0,93%) ankietowanych. Te wyniki sugerują, że choć większość badanych nie miała styczności z przemocą, widoczna jest grupa osób, która doświadczała kiedykolwiek przemocy, więc istnieje potrzeba badań i działań prewencyjnych, aby zrozumieć i skutecznie reagować na problemy związane z przemocą w społeczności.

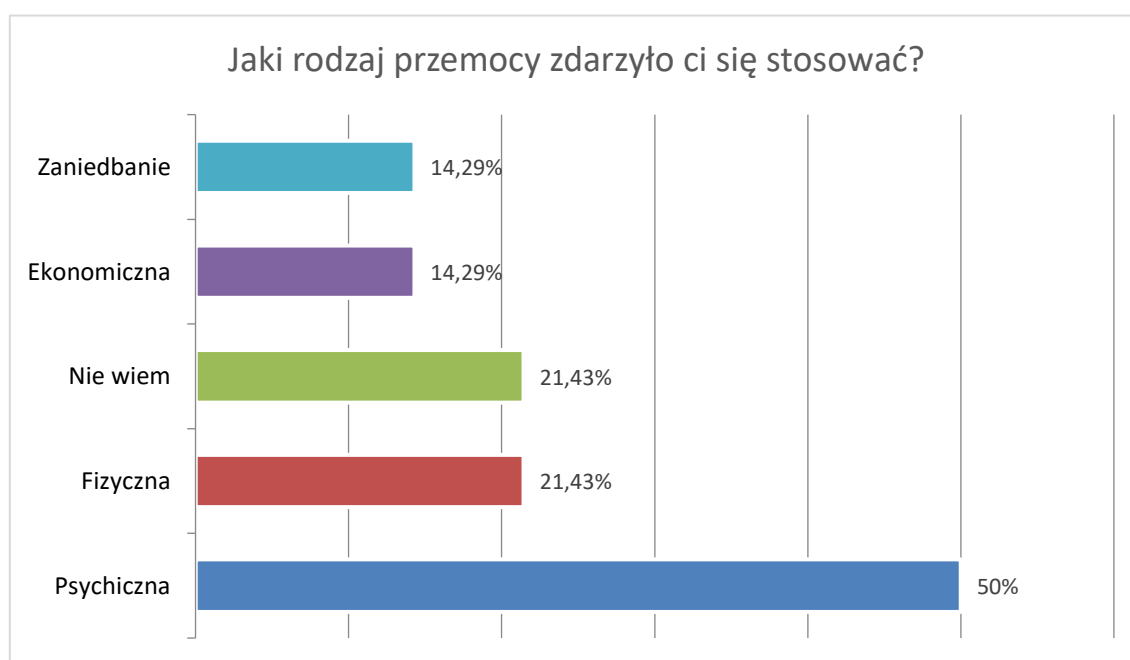
Mieszkańcy, którzy doświadczyli przemocy, pytani o jej rodzaj, zaznaczyli różne formy, gdzie najczęściej wymienianą była „przemoc psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 75,76% osób. W dalszej kolejności uczestnicy badania wskazywali na: „przemoc fizyczna” - 42,42%, „mobbing” 27,27%, „przemoc ekonomiczna” - 21,21%, „zaniechanie” - 12,12%, „przemoc seksualna” - 9,09% oraz „nie wiem” - 3,03%.

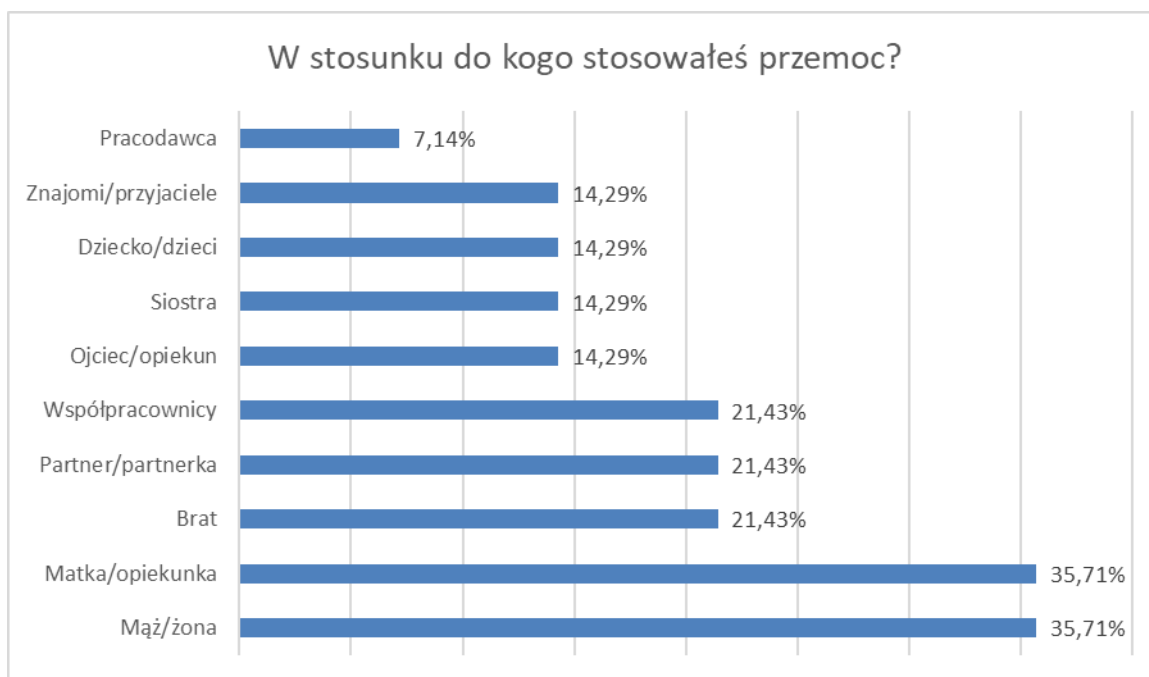
Następnie badani mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie, kto stosował wobec nich przemoc. Respondenci najczęściej wymieniali takie osoby jak: „współpracownicy” (25%), „pracodawca” (25%), „obce osoby” (25%), „partner/partnerka” (15,62%), „matka/opiekunka” (12,5%), a także „znajomi/przyjaciele” (12,5%). Rzadziej wskazywano na: „brat” (9,37%), „siostra” (6,25%) oraz „Inne odpowiedzi” (6,25%). Te wyniki podkreślają złożoność problemu przemocy oraz konieczność skierowanych działań prewencyjnych, edukacyjnych i wsparcia obejmujących różne rodzaje relacji społecznych.

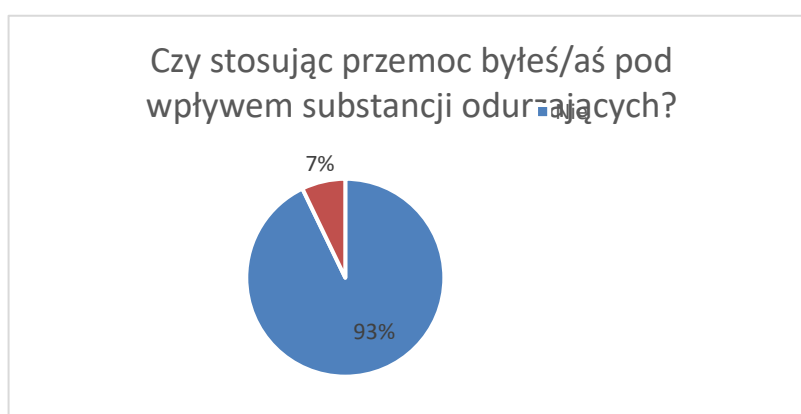
Kolejno mieszkańcy zostali zapytani, czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosowali jakiegokolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby. Większość respondentów (86,92%) zadeklarowała, że nigdy nie stosowała żadnych form przemocy wobec innych osób. Jednakże, istnieje odsetek osób, które przyznały się do stosowania przemocy, wskazując na odpowiedzi: „stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu” (9,35%), „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy” (2,8%), a także „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni” - 0,93% ankietowanych. Te wyniki sugerują, że większość badanych nigdy nie była osobami stosującymi przemoc wobec innych, jednak istnieje mniejsza grupa osób, które przyznały się do stosowania przemocy w stosunkowo niedawnym okresie.

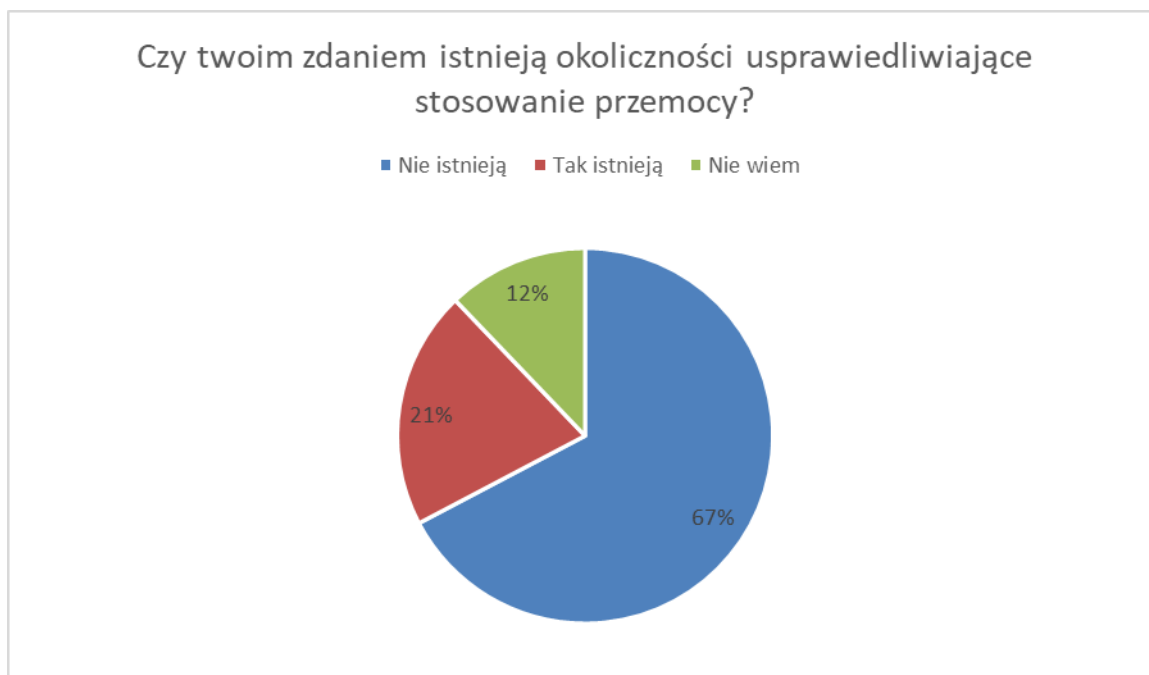
Nawiązując do poprzedniego pytania, mieszkańców zapytano jaki rodzaj przemocy zdarzyło im się stosować. Ankietowani, którzy stosowali zachowania przemocowe, deklarowali, iż była to: „przemoc psychiczna” (50%), „przemoc fizyczna” (21,43%), „nie wiem” (21,43%), „przemoc ekonomiczna” (14,29%), a także „zaniedbanie” (14,29%).

Uzupełniając poprzednie pytanie, mieszkańców zapytano o to, w stosunku do kogo zastosowali przemoc. Uczestnicy badania wskazywali następujące odpowiedzi: „mąż/żona” (35,71%), „matka/opiekunka” (35,71%), „brat” (21,43%), „partner/partnerka” (21,43%), „współpracownicy” (21,43%), „ojciec/opiekun” (14,29%), „siostra” (14,29%), „dziecko/dzieci” (14,29%), „znajomi/przyjaciele” (14,29%), a także „pracodawca” (7,14%). Te wyniki ukazują różnorodność relacji, w których występuje przemoc, a wskazanie przez mieszkańców na odpowiedzi: „mąż/żona”, „matka/opiekunka”, czy też „brat” podkreśla złożoność tego zjawiska w kontekście różnych sfer życia społeczności. Działania prewencyjne i wsparcie powinny być ukierunkowane na różne rodzaje relacji, w których pojawia się przemoc.

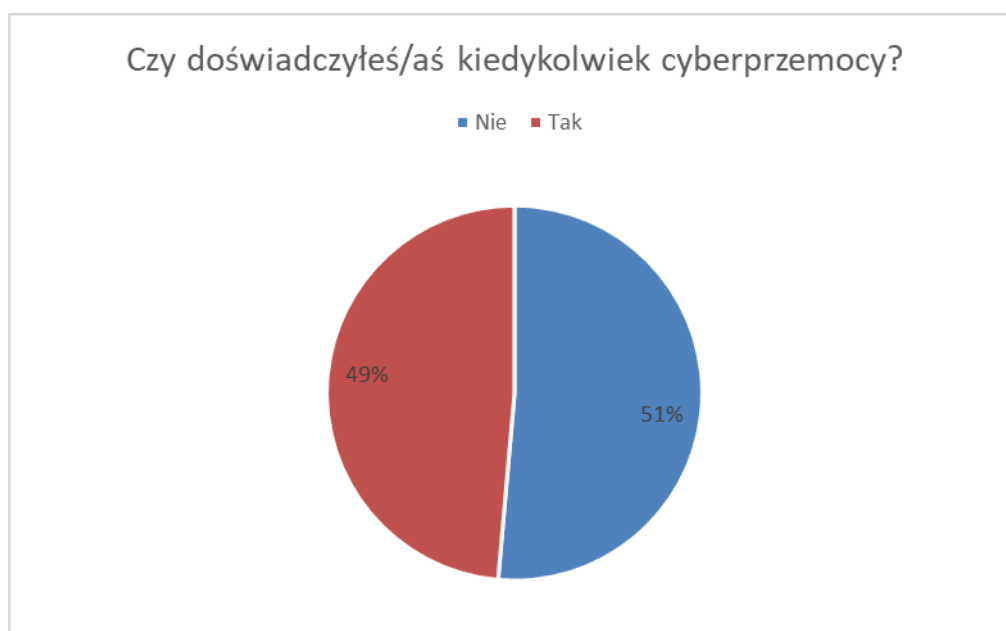
Badani respondenci zostali również zapytani, czy stosując przemoc, byli pod wpływem określonych substancji odurzających. Większość respondentów (92,86%) zadeklarowała, że nie była pod wpływem żadnych wymienionych substancji w momencie stosowania przemocy. Jednakże, niektórzy badani wskazywali na: „alkohol” (7,14%). Te wyniki sugerują, że istnieje pewne powiązanie między stosowaniem przemocy, a zażywaniem substancji odurzających, zwłaszcza odpowiedź dotycząca substancji takiej jak „alkohol”, co podkreśla znaczenie edukacji oraz działań prewencyjnych dotyczących używania substancji odurzających w celu zmniejszenia ryzyka przemocy.

Z punktu widzenia niniejszej diagnozy istotne wydaje się podejście mieszkańców do stosowania przemocy. W tej kwestii mieszkańcom zdano pytanie: „Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?”. Zdecydowana większość badanych (67,29%) wyraziła przekonanie, że nie ma okoliczności, które mogłyby usprawiedliwiać użycie przemocy. Natomiast pozostały odsetek badanych osób wskazał na odpowiedzi: „tak” (20,56%) oraz „nie wiem” (12,15%). Odpowiedzi mieszkańców sugerują, że większość badanych mieszkańców wykazuje brak akceptacji dla usprawiedliwiania przemocy, jednakże, obecność pewnej grupy respondentów, którzy uważają, że istnieją pewne okoliczności usprawiedliwiające przemoc, wskazuje na potrzebę głębszego zrozumienia i edukacji na temat skutków przemocy oraz budowania społecznej świadomości na temat konstruktywnego rozwiązywania sporów.

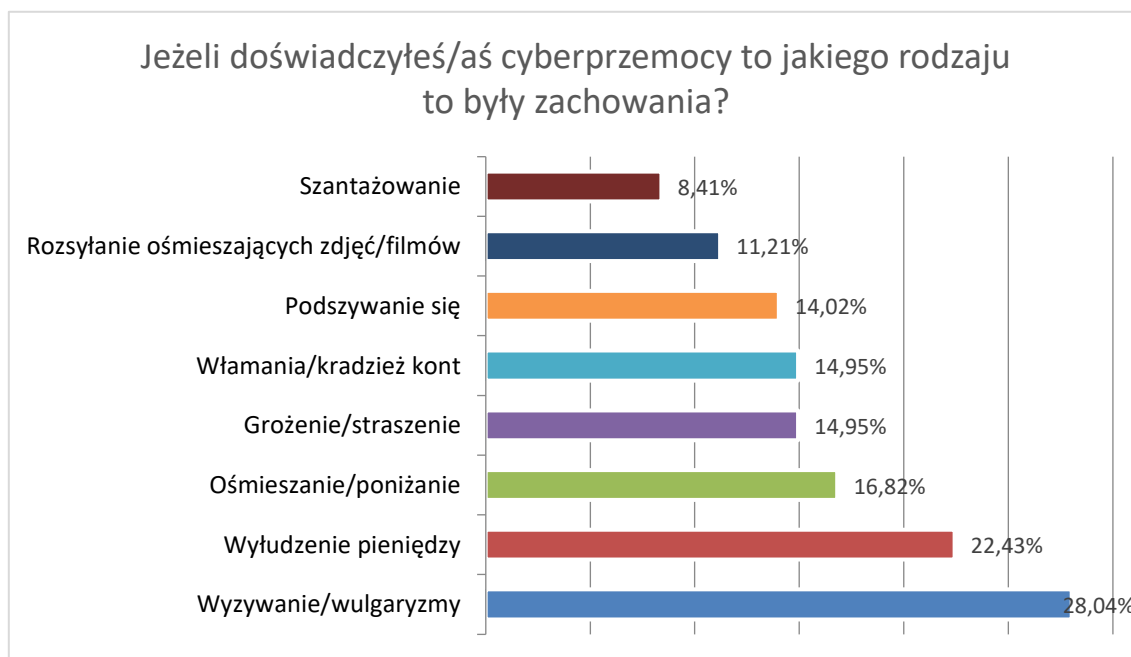

Natomiast jeśli chodzi o stosunek ankietowanych mieszkańców do stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci to największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie” (73,83%) - co jest pozytywnym sygnałem. Druga w kolejności była odpowiedź „tak”, którą zaznaczyło 13,08% badanych, a najmniej spośród ankietowanych, tj. 13,08% wskazało odpowiedź „nie wiem”. Odpowiedzi mieszkańców sugerują, że większość nie popiera stosowania kar fizycznych w kontekście wychowywania dzieci, co może wynikać z rosnącej świadomości negatywnych skutków takiej praktyki.

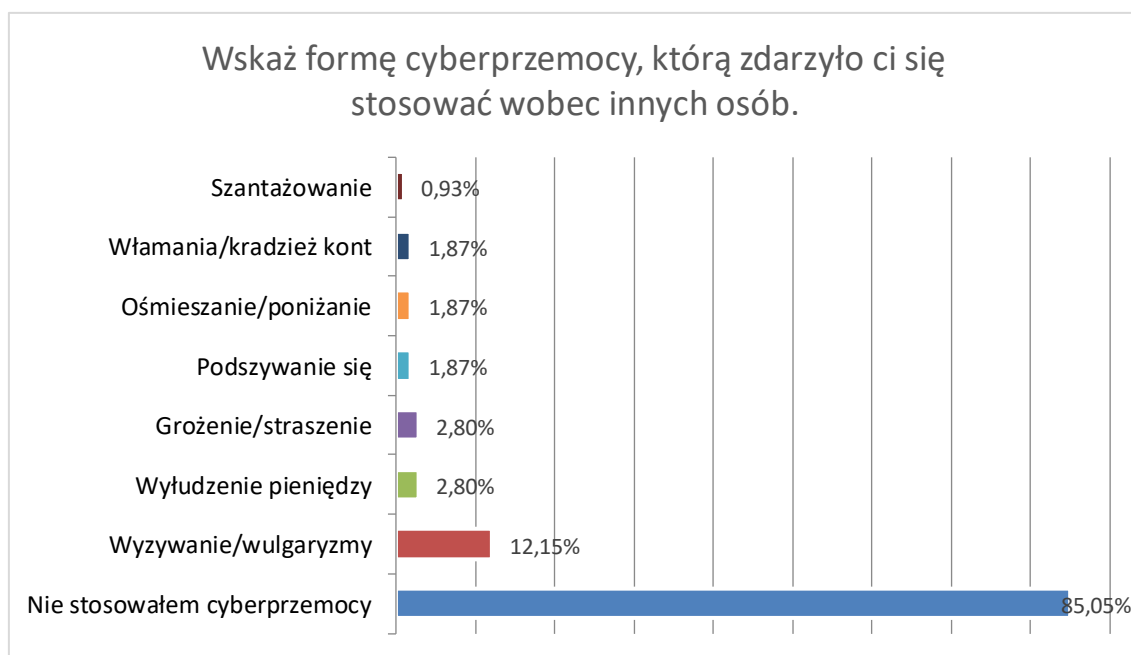

Do form przemocy zaliczamy również cyberprzemoc, która wykorzystuje środki elektroniczne do szkodenia innym. Obejmuje ona szeroki zakres działań, takich jak zastraszanie, poniżanie, rozprzestrzenianie fałszywych informacji czy obrażanie poprzez

platformy internetowe. Wśród najczęstszych przejawów cyberprzemocy można wymienić „hejtowanie”, kradzież tożsamości, groźby online czy rozpowszechnianie prywatnych treści bez zgody. W kontekście cyberprzemocy mieszkańców zapytano, czy zdarzyło im się jej kiedykolwiek doświadczyć. Większość badanych nie doświadczyła cyberprzemocy (51,4%), jednak jeśli mieszkańcy odpowiedzieli twierdząco na pytanie, poproszono ich o wskazanie, jakie to były zachowania.

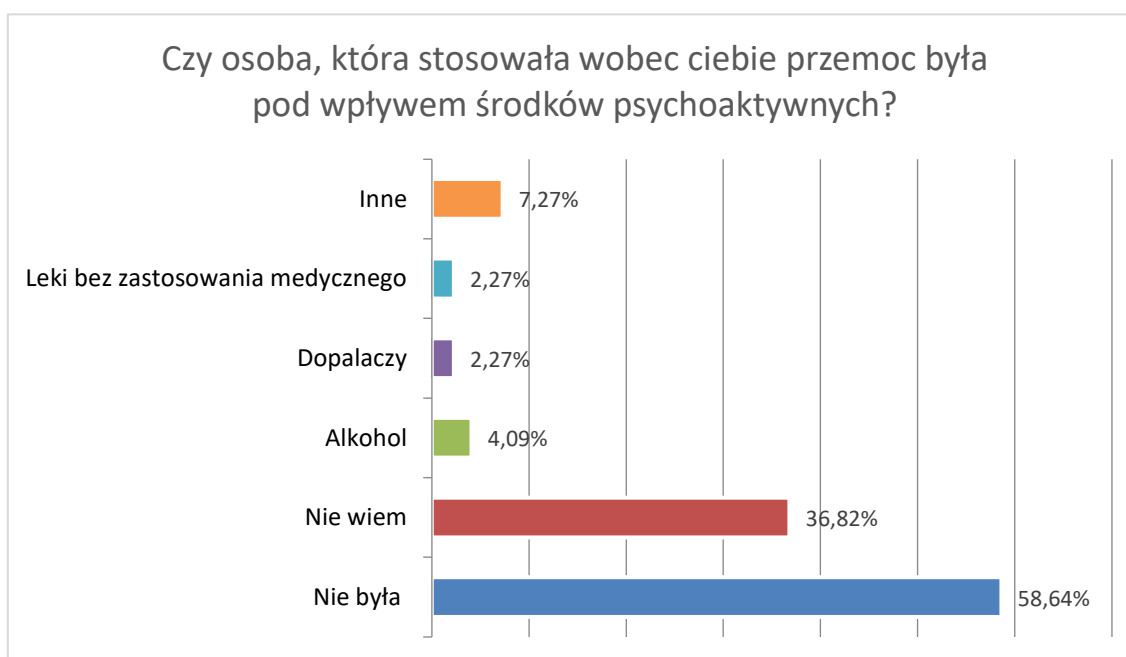
Najczęściej wybierano: „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby” - 28,04%, a także „wyłudzenie pieniędzy” - 22,43%, „ośmieszanie/poniżanie” - 16,82%, „grożenie/straszenie” - 14,95%, „włamanie/kradzież kont” - 14,95%, „podszywanie się” - 14,02%, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 11,21% oraz „szantażowanie” - 8,41%.

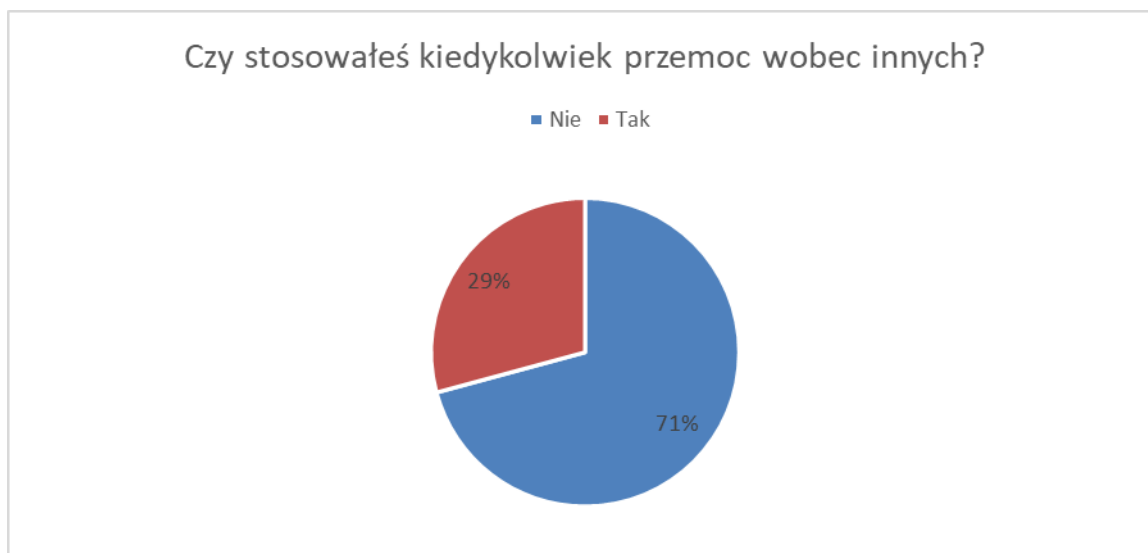
Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Najczęściej mieszkańcy nie stosowali żadnych form cyberprzemocy wobec innych (85,05%). Jednak niektórzy wskazywali na: „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec innych osób” - 12,15% badanych, „wyłudzenie pieniędzy” - 2,8% mieszkańców, czy też „grożenie/straszenie” - 2,8% osób, „podszywanie się” - 1,87% respondentów, „ośmieszanie/poniżanie” - 1,87% ankietowanych, „włamanie/kradzież kont” - 1,87% respondentów, a także „szantażowanie” - 0,93% osób.

Diagnozą zostali objęci również uczniowie. Przemoc wśród dzieci i młodzieży jest poważnym problemem społecznym, który ma negatywne konsekwencje zarówno dla jednostek, jak i dla społeczeństwa jako całości. Przemoc może przybierać różne formy, takie jak fizyczne, psychiczne, werbalne i emocjonalne, oraz może mieć miejsce w różnych środowiskach, takich jak rodzina, szkoła, grupy rówieśnicze czy Internet. Przemoc wśród dzieci i młodzieży wynika z wielu czynników. Często jest ona wynikiem niewłaściwego wzoru zachowań w rodzinie, gdzie dziecko może być świadkiem przemocy między rodzicami lub być bezpośrednim celem przemocy. Nieodpowiednia edukacja rodziców, brak umiejętności wychowawczych czy problematyczne relacje rodzinne mogą przyczynić się do pojawienia się przemocy w życiu dziecka. Innym istotnym czynnikiem wpływającym na przemoc wśród dzieci i młodzieży jest narażenie na negatywne wzorce zachowań i agresję w środowisku szkolnym.

Uczniowie klas 4-6

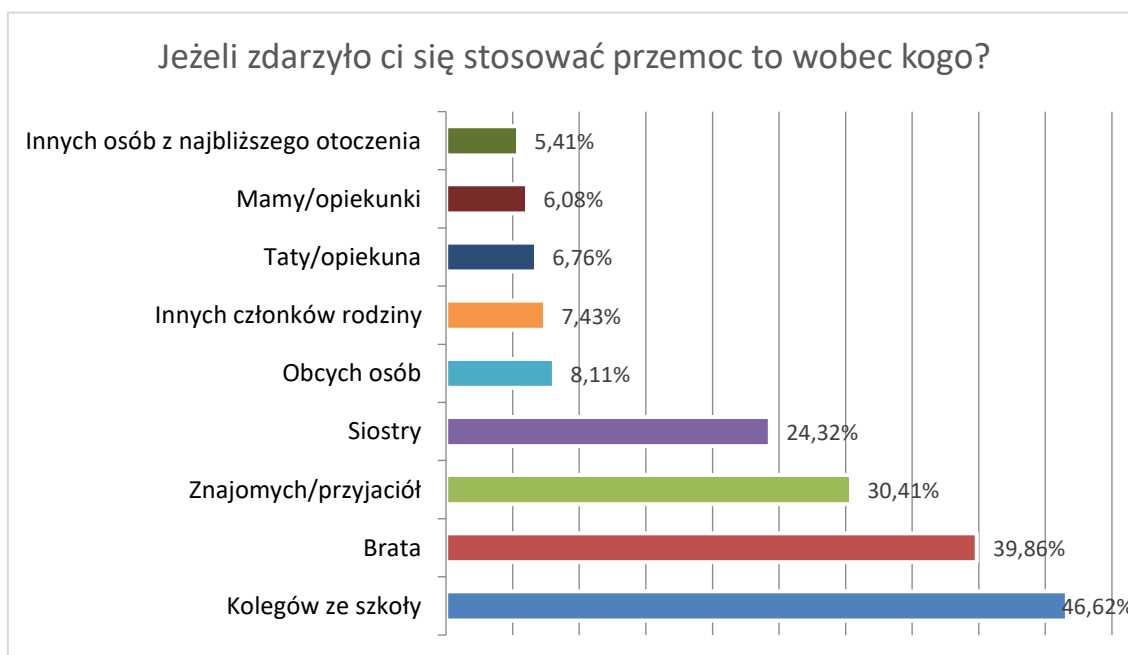

Uczniów poproszono m.in. o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedzi „nie była pod wpływem substancji” - 58,64% osób oraz „nie wiem” - 36,82% badanych, a także „Inne odpowiedzi” - 7,27% badanych uczniów, „alkoholu” - 4,09% osób, „dopalaczy” - 2,27% respondentów, „leków bez zastosowania medycznego” - 2,27% ankietowanych.

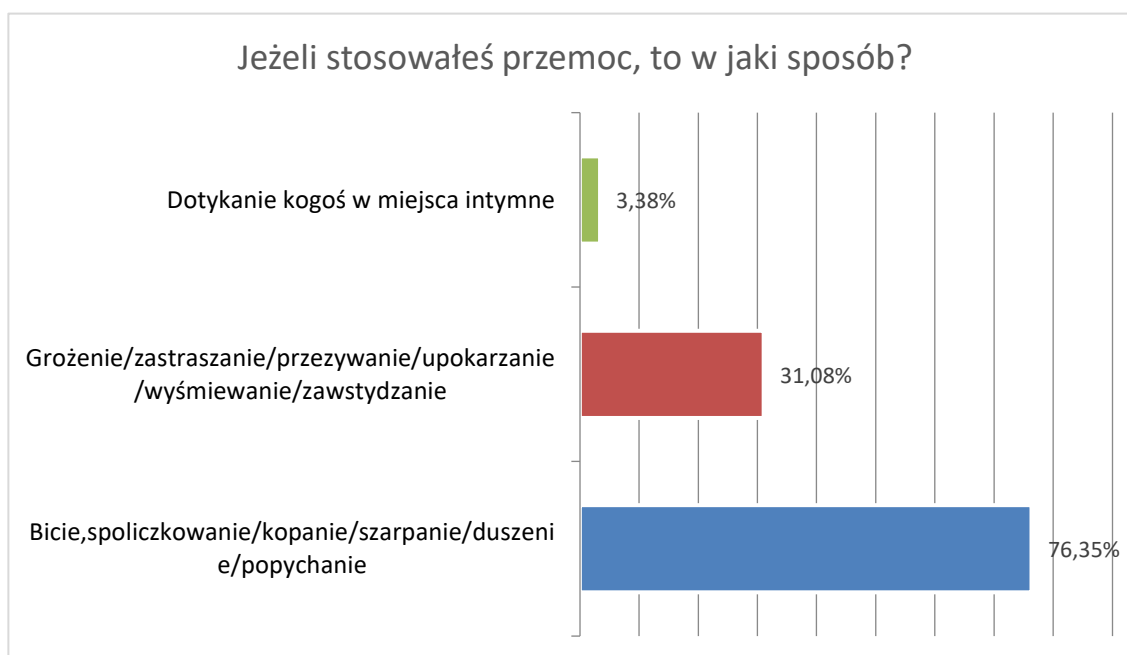

Następnie wszystkich uczniów zapytano, czy stosowali kiedykolwiek przemoc wobec innych. Odpowiedzi uczniów pokazują, że większość z nich (70,8%) nie stosowała przemocy wobec innych. Jednakże 29,2% uczniów przyznało, że zdarzyło im się stosować przemoc. To istotne zjawisko, wymagające uwagi ze strony szkoły, rodziców oraz instytucji zajmujących się

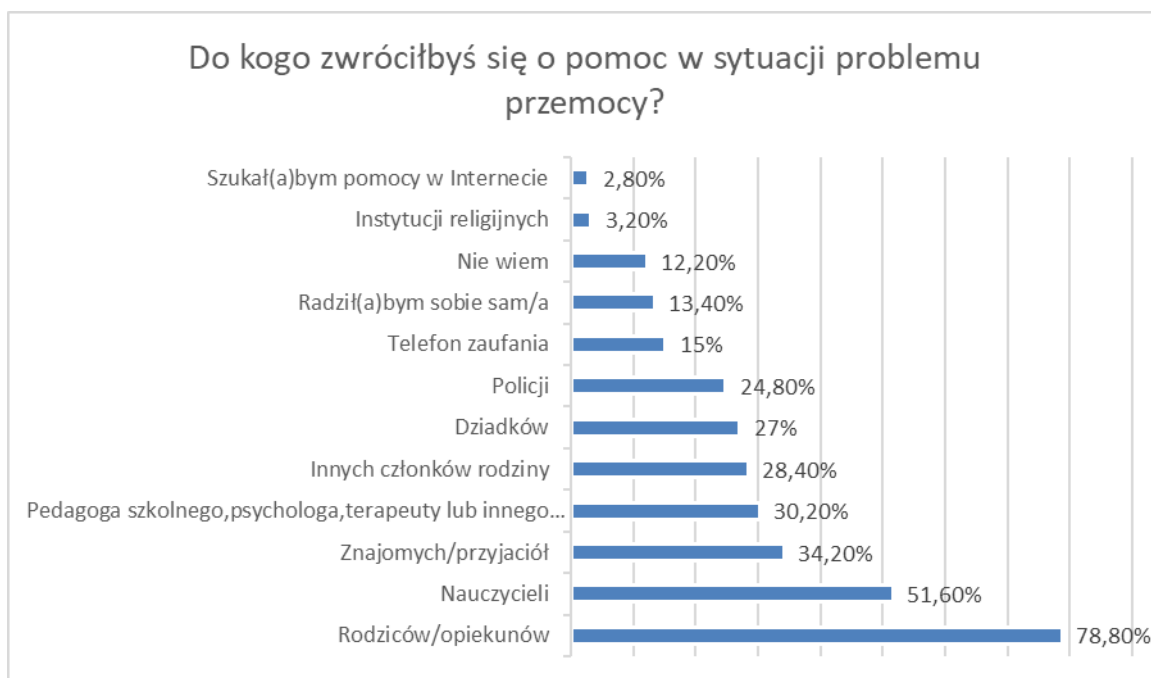
problematyką dzieci i młodzieży. Warto kontynuować edukację i działania prewencyjne, aby promować zdrowe relacje między uczniami i minimalizować przypadki agresji.

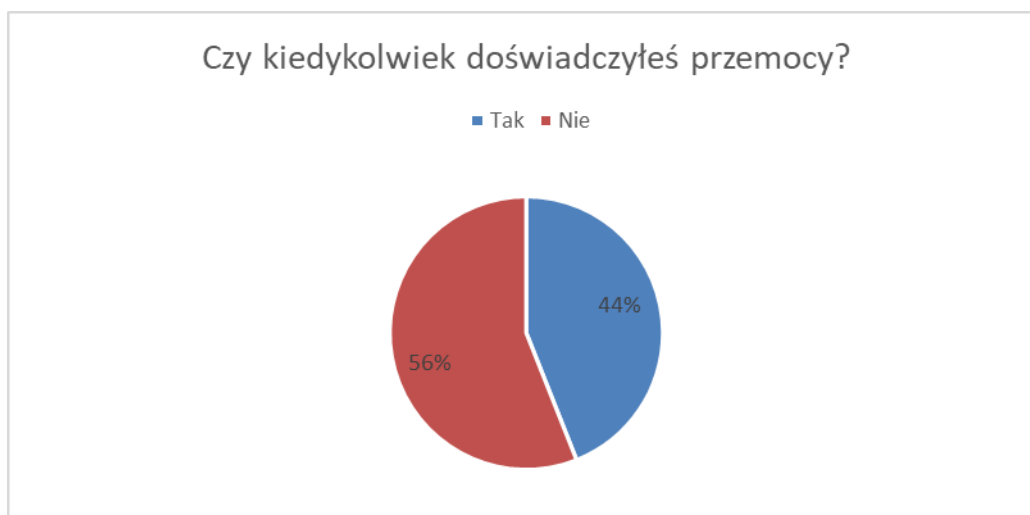
Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „kolegów ze szkoły” wybrało ją 46,62% osób oraz „brata” wybrało ją 39,86% badanych. Rzadziej wybierano: „znajomych / przyjaciół” - 30,41% badanych uczniów, „siostry” - 24,32% osób, „obcych osób” - 8,11% respondentów, „innych członków rodziny” - 7,43% ankietowanych, „taty / opiekuna” - 6,76% respondentów, „mamy / opiekunki” - 6,08% osób oraz „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” - 5,41% uczniów.

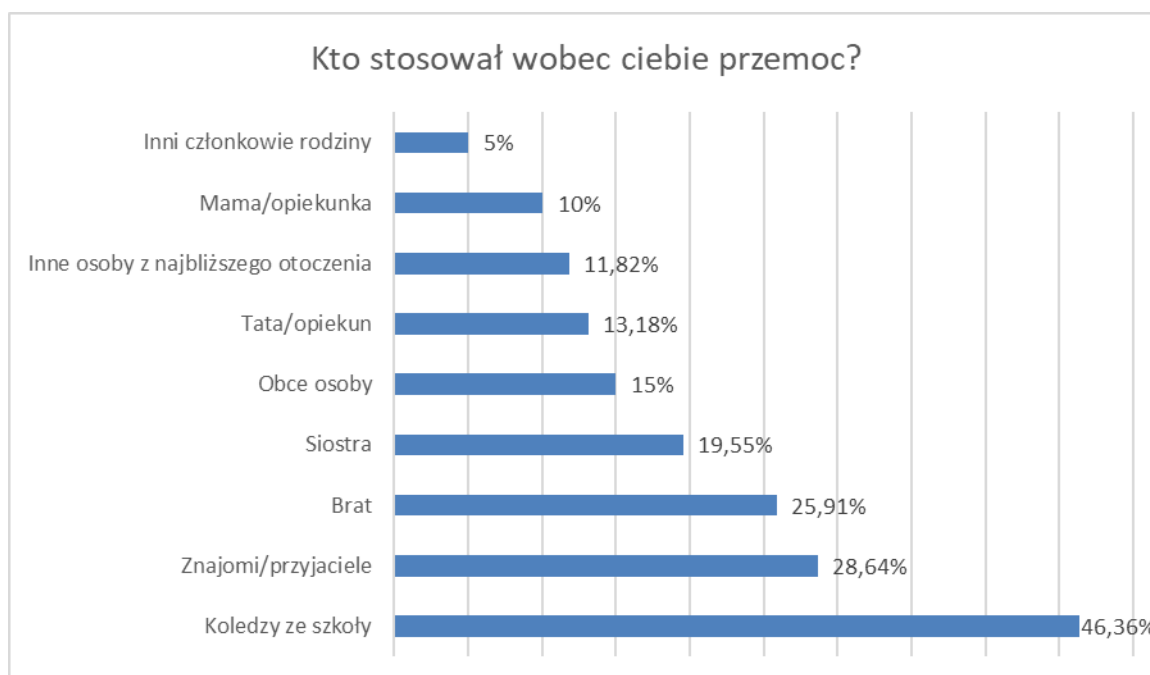
Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopłeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 76,35% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „groziłeś/aś, zastraszaleś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzaleś/aś itp.” - 31,08% uczniów oraz „dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” - 3,38% ankietowanych uczniów.

Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się najczęściej z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 78,8% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nauczycieli” - 51,6% osób, „znajomych/przyjaciół” - 34,2% badanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 30,2% badanych uczniów, „innych członków rodziny” - 28,4% ankietowanych, „dziadków” - 27% badanych, „Policji” - 24,8% badanych uczniów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 15% uczniów, „radził(a)bym sobie sam/a” - 13,4% respondentów, „nie wiem” - 12,2% badanych uczniów, instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.) - 3,2% ankietowanych oraz szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 2,8% badanych uczniów. Odpowiedzi uczniów to istotne spostrzeżenie, które może pomóc w dostosowaniu działań profilaktycznych i interwencyjnych na poziomie edukacyjnym oraz społecznym.

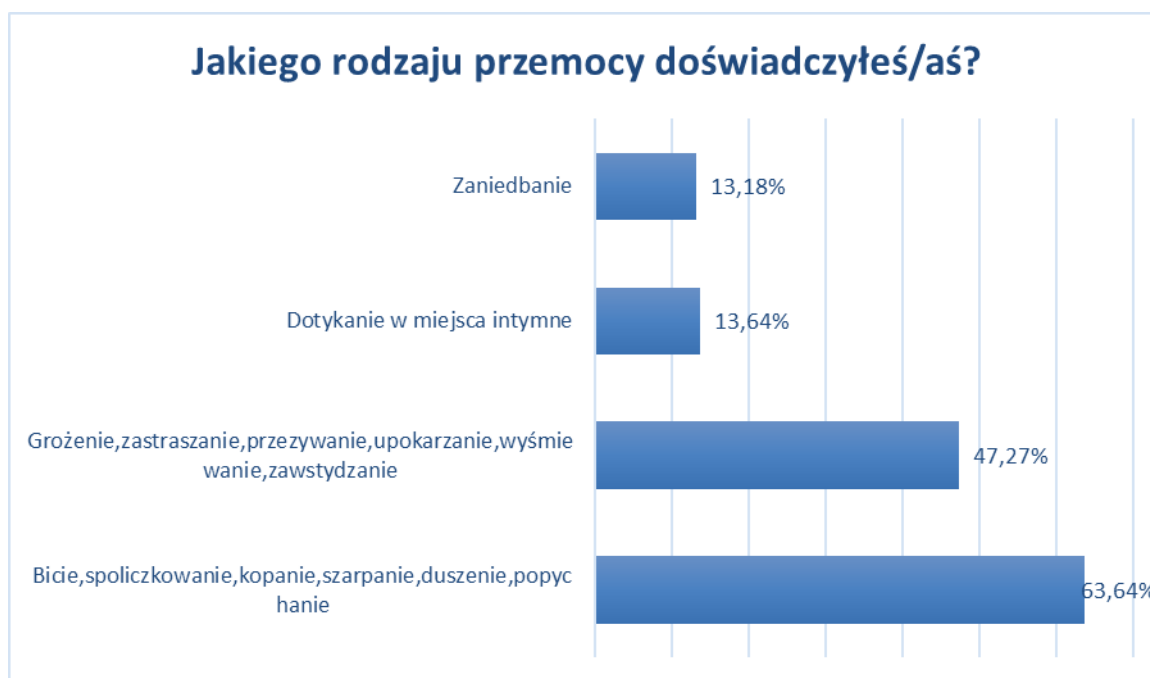

Następnie uczniów zapytano, czy kiedykolwiek doświadczyli przemocy. Badani wykazują, że 44% doświadczyło przemocy, podczas gdy większość, bo 56%, nie miała takiego doświadczenia. Pomimo tego, że większość uczniów nie doświadczyła nigdy przemocy, istnieje potrzeba podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz świadczenia wsparcia i edukacji w zakresie radzenia sobie z sytuacjami przemocy.

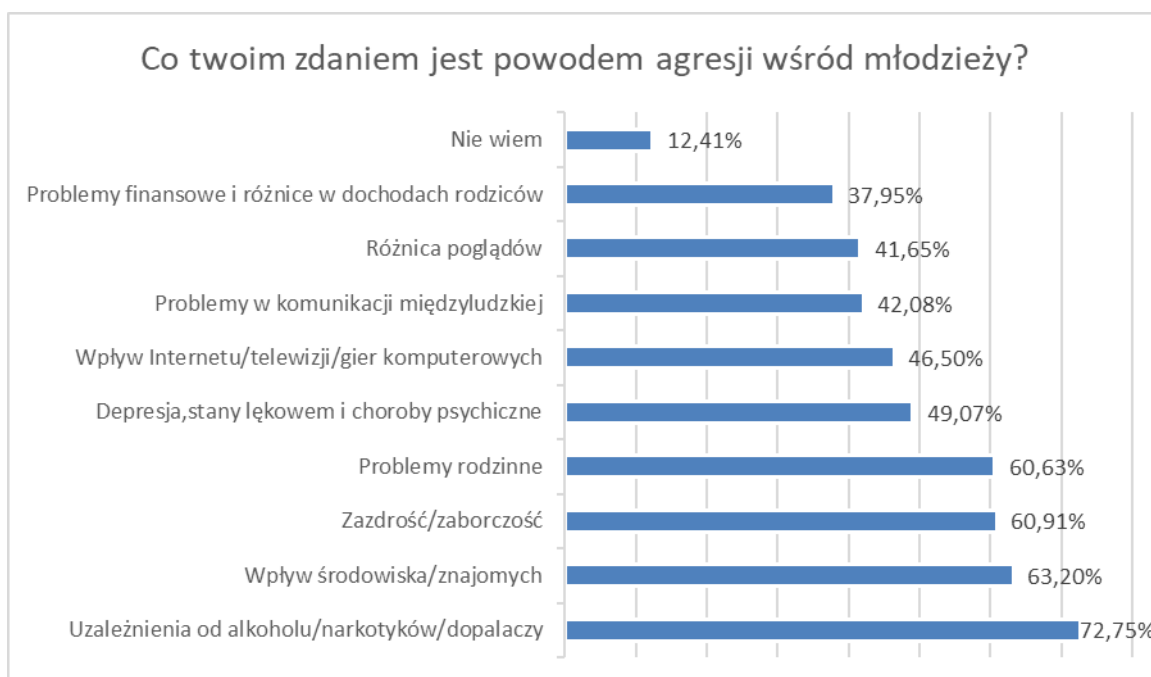
Zapytano uczniów, kto stosował wobec nich przemoc. Z odpowiedzi wynika, że znaczna część badanych uczniów doświadczała przemocy od kolegów ze szkoły (46,36%). Następnie wskazywano na: „znajomi/przyjaciele” - 28,64% badanych, „brat” - 25,91% badanych uczniów, „siostra” - 19,55% osób, „obce osoby” - 15% respondentów, „tata / opiekun” - 13,18% ankietowanych, „inne osoby z mojego najbliższego otoczenia” - 11,82% respondentów, „mama / opiekunka” - 10% osób, „inni członkowie rodziny” - 5% ankietowanych uczniów. Takie dane mogą sugerować, że przemoc rówieśnicza jest obecna w różnych sferach życia

uczniów, co wymaga skoncentrowanych działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych, aby stworzyć bezpieczne środowisko szkolne oraz promować pozytywne relacje między uczniami.

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś Cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. ” - takiej odpowiedzi udzieliło 63,64% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś Ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał Cię, wyśmiewał się z Ciebie lub Twojego wyglądu, zawstydział itp. ” - 47,27% uczniów, „ktoś dotykał Cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś ” - 13,64% ankietowanych uczniów, a także „ktoś nie opiekował się Tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - w ten sposób wskazywało 13,18% osób.

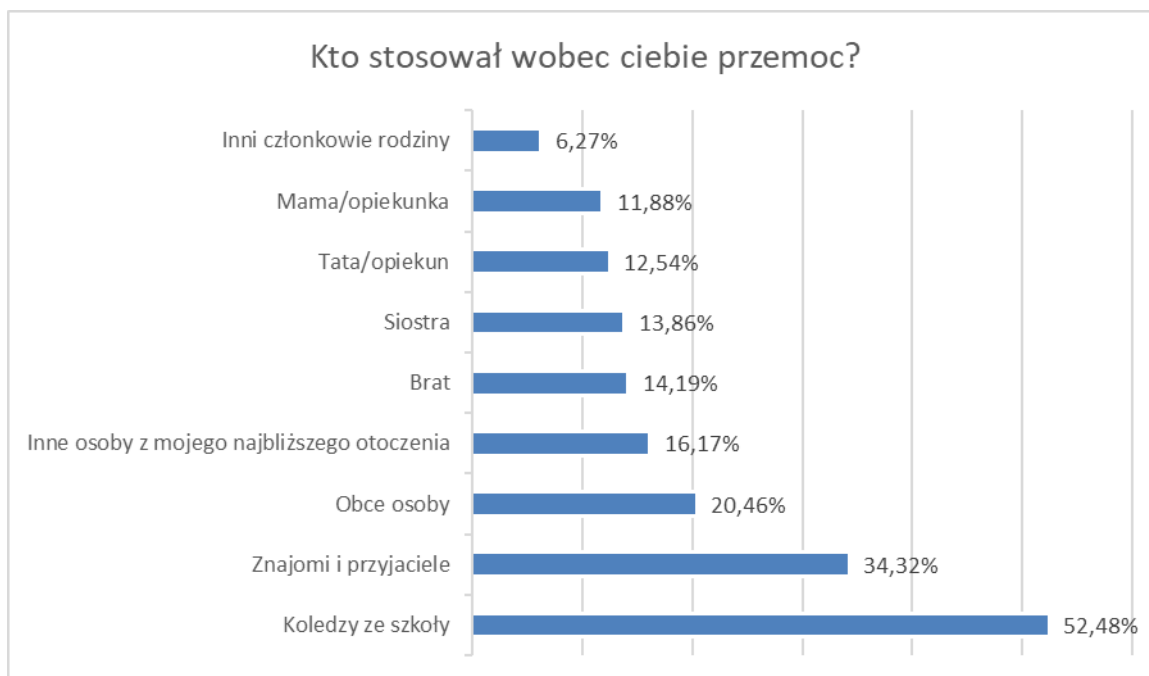
Uczniowie klas 7-8 oraz szkół ponadpodstawowych

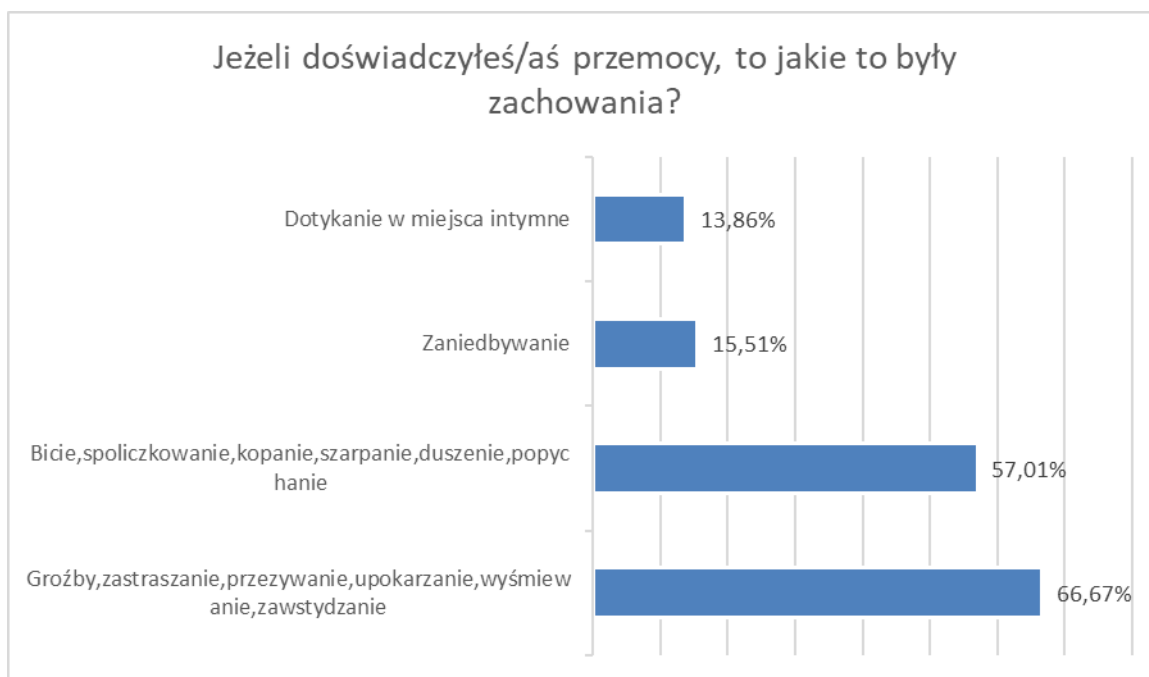
Zdaniem uczniów agresja lub przemoc wśród młodzieży jest powodowana głównie przez: „uzależnienia od alkoholu / narkotyków / dopalaczy” - 72,75% osób oraz „wpływ środowiska, znajomych itp.” - 63,2% badanych. Rzadziej wskazywano na: „zazdrość / zaborczość” - 60,91% badanych uczniów, „problemy rodzinne” - 60,63% osób, „depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne” - 49,07% respondentów, „wpływ Internetu / telewizji / gier komputerowych itp.” - 46,5% ankietowanych, „problemy w komunikacji międzyludzkiej” - 42,08% respondentów, „różnice w poglądach” - 41,65% osób, „problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców” - 37,95% ankietowanych uczniów, „nie wiem” - 12,41% ankietowanych. Odpowiedzi uczniów sugerują, że istotne jest podkreślanie roli edukacji dotyczącej radzenia sobie z emocjami oraz budowania zdrowych relacji interpersonalnych, aby zapobiegać sytuacjom agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży.

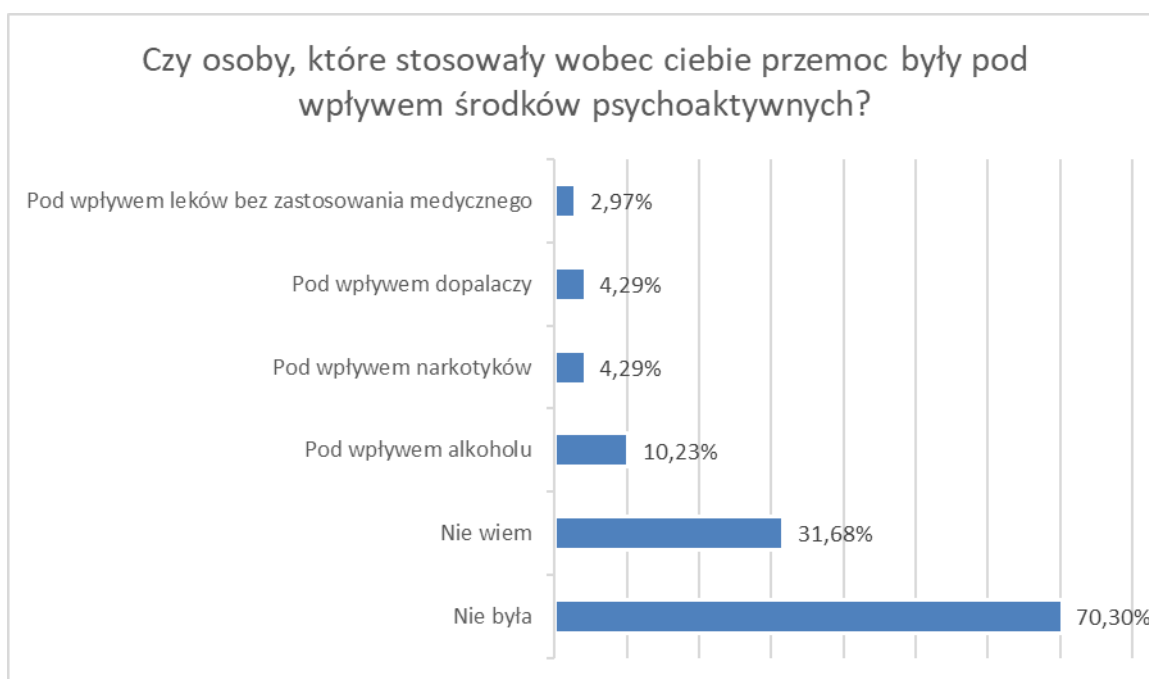
Następnie uczniów zapytano, czy kiedykolwiek doświadczyli przemocy. Badani wykazują, że 42,65% doświadczyło przemocy, podczas gdy większość, bo 57,35%, nie miała takiego doświadczenia. Pomimo tego, że większość uczniów nie doświadczyła nigdy przemocy, istnieje potrzeba podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz świadczenia wsparcia i edukacji w zakresie radzenia sobie z sytuacjami przemocy.

Zapytano uczniów, kto stosował wobec nich przemoc. Z odpowiedzi wynika, że znaczna część badanych uczniów doświadczała przemocy od kolegów ze szkoły (52,48%). Następnie wskazywano na: „znajomi/przyjaciele” - 34,32% badanych, „obce osoby” - 20,46% badanych uczniów, „inne osoby z mojego najbliższego otoczenia” - 16,17% osób, „brat” - 14,19% respondentów, „siostra” - 13,86% ankietowanych, „tata / opiekun” - 12,54% respondentów, „mama / opiekunka” - 11,88% osób, „inni członkowie rodziny” - 6,27% ankietowanych uczniów. Takie dane mogą sugerować, że przemoc rówieśnicza jest obecna w różnych sferach życia uczniów, co wymaga skoncentrowanych działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych, aby stworzyć bezpieczne środowisko szkolne oraz promować pozytywne relacje między uczniami.

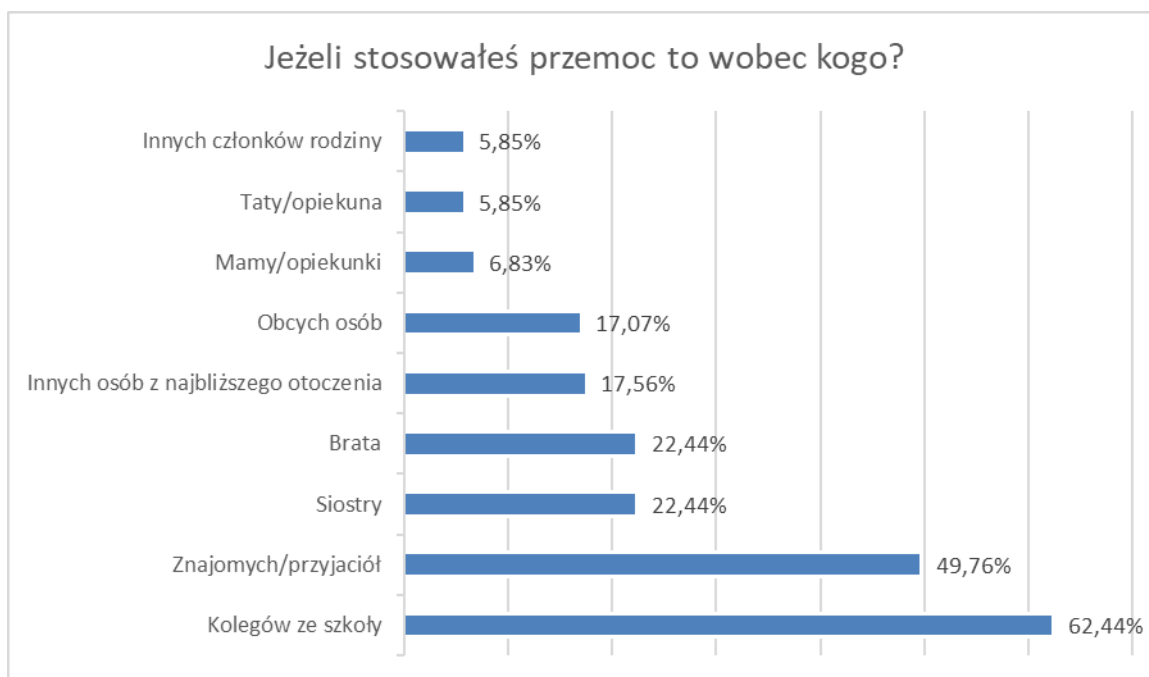
Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś Ci groził, zastraszal, przezywał, upokarzał Cię, wyśmiewał się z Ciebie lub Twojego wyglądu, zawstydzal itp. ” - takiej odpowiedzi udzieliło 66,67% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś Cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. ” - 57,1% uczniów, „ktoś nie opiekował się Tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - 15,51% ankietowanych uczniów, a także „ktoś dotykał Cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś ” - w ten sposób wskazywało 13,86% osób.

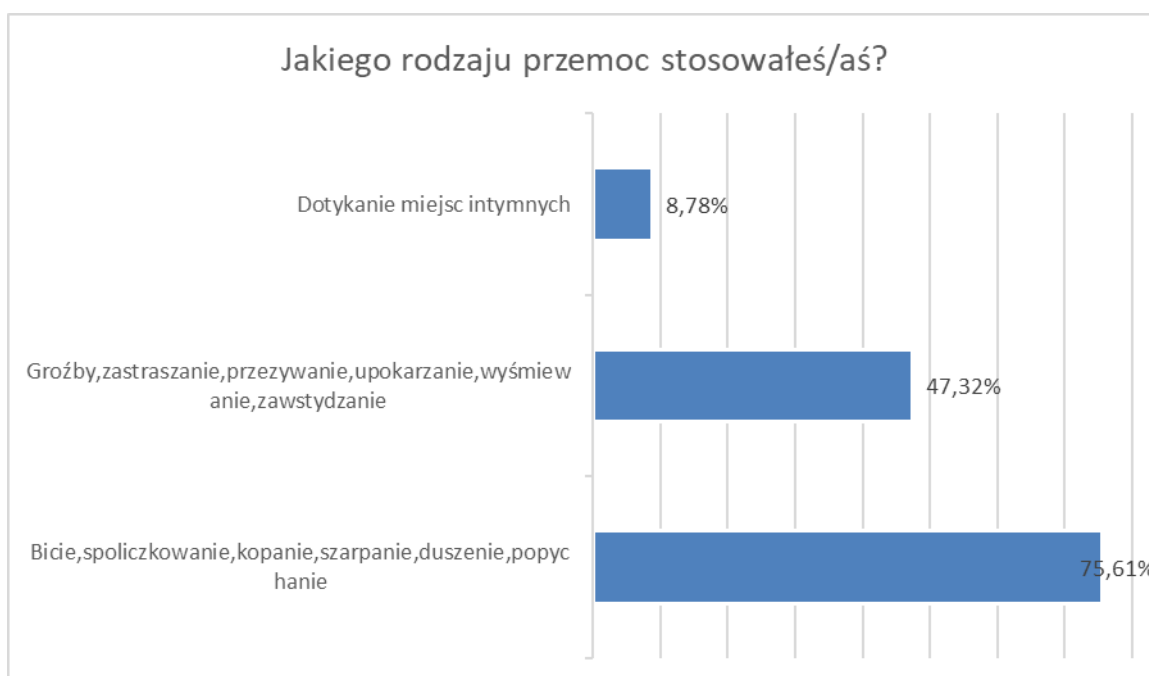
Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedzi „nie była pod wpływem substancji” - 70,3% osób oraz „nie wiem” - 31,68% badanych, a także „alkoholu” - 10,23% badanych uczniów, „narkotyków” - 4,29% osób, „dopalaczy” - 4,29% respondentów, „leków bez zastosowania medycznego” - 2,97% ankietowanych.

Następnie wszystkich uczniów zapytano, czy stosowali kiedykolwiek przemoc wobec innych. Odpowiedzi uczniów pokazują, że większość z nich (71,18%) nie stosowała przemocy wobec innych. Jednakże 28,82% uczniów przyznało, że zdarzyło im się stosować przemoc. To istotne zjawisko, wymagające uwagi ze strony szkoły, rodziców oraz instytucji zajmujących się problematyką dzieci i młodzieży. Warto kontynuować edukację i działania prewencyjne, aby promować zdrowe relacje między uczniami i minimalizować przypadki agresji.

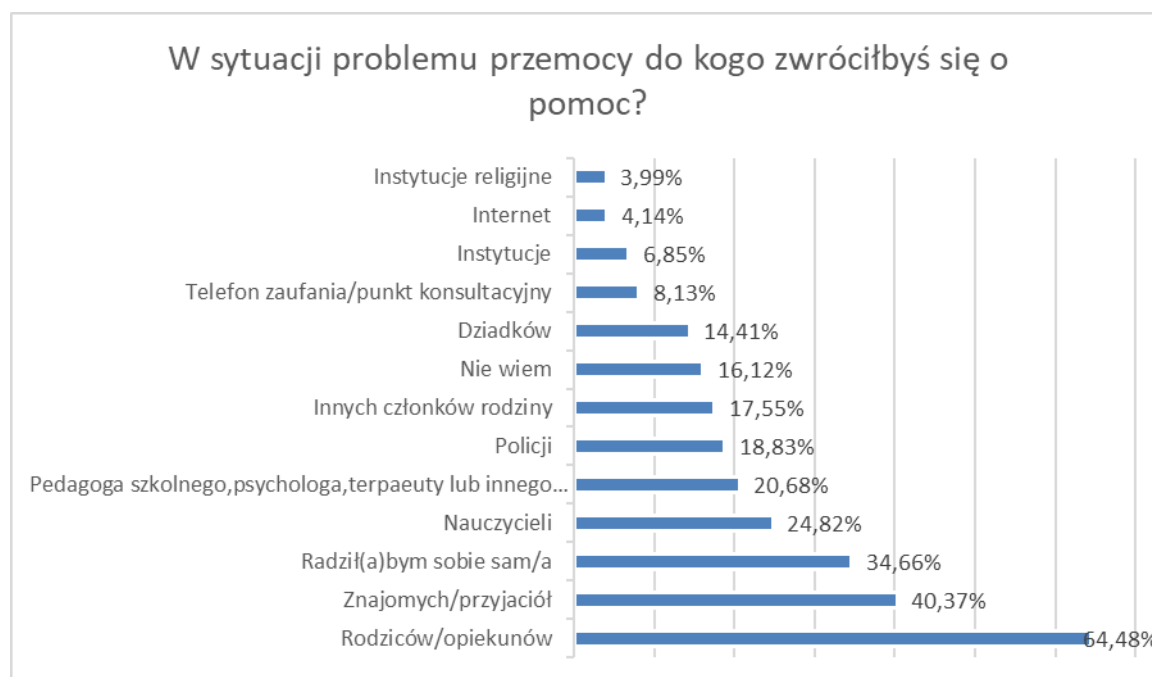
Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „kolegów ze szkoły” wybrało ją 62,44% osób oraz „znajomych / przyjaciół” wybrało ją 49,76% badanych. Rzadziej wybierano: „siostry” - 22,44% badanych uczniów, „brata” - 22,44% osób, „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” - 17,56% respondentów, „obcych osób” - 17,07% ankietowanych, „mamy / opiekunki” - 6,83% respondentów, „taty / opiekuna” - 5,85% osób oraz „innych członków rodziny” - 5,85% uczniów.

Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 75,61% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „groziłeś/aś,

zastraszaleś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzaleś/aś itp.” - 47,32% uczniów oraz „dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” - 8,78% ankietowanych uczniów.

Przemoc w szkole między uczniami może przybierać różne formy, w tym fizyczną, werbalną, czy też psychiczną, co może znacząco wpływać na doświadczenia uczniów i atmosferę w placówce edukacyjnej. W tym kontekście wszystkim badanym uczniom zadano pytanie, czy w ich szkole istnieje problem przemocy między uczniami. Większość ankietowanych wskazało odpowiedź „nie wiem” - 35,95%. W dalszej kolejności uczniowie wybierali odpowiedzi: „nie” - 32,1% osób oraz „tak” - 31,95% badanych.

Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców / opiekunów” - 64,48% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „znajomych / przyjaciół” - 40,37% osób, „radził(a)bym sobie sam/a” - 34,66% badanych, „nauczycieli” - 24,82% badanych uczniów, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 20,68% ankietowanych, „Policji” - 18,83% badanych, „innych członków rodziny” - 17,55% badanych uczniów, „nie wiem” - 16,12% uczniów, „dziadków” - 14,41% respondentów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 8,13% badanych uczniów, „instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta / Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 6,85% ankietowanych, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 4,14% uczniów oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 3,99% badanych uczniów.

Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty”:

LICZBA WYPEŁNIONYCH FORMULARZY „NIEBIESKA KARTA”			
Na terenie Gminy Tarnowo Podgórne			
ROK	2022	2023	2024
Oświata	5	4	8
Ośrodek Pomocy Społecznej	9	13	8
Policja	39	56	60
Ochrona zdrowia	2	0	1
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	1	2

Wyszczególnienie		2022	2023	2024
Liczba NK A, z tego		55	74	81
Liczba NK A założonych dla dzieci		36	39	41
Liczba NK C		33	69	31
Liczba NK D		37	52	31
Ilość odstępień grup diagnostyczno-pomocowych od dalszych działań		x	5	7
Zakończenie procedury NK A- Razem		42	59	50
w tym na skutek	ustanie przemocy	27	41	30
	Bezzasadne podejmowanie dalszych działań	15	28	20
Ilość przekazanych procedur wg miejsca zamieszkania		2	1	4
Liczba osób objętych pomocą grup roboczych/ diagnostyczno- pomocowych		214	287	264
Liczba spotkań grup roboczych/ diagnostyczno- pomocowych		151	209	198
Liczba grup roboczych / diagnostyczno-		68	98	106

pomocowych			
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	5	4	9

OSOBY WSKAZANE W PROCEDURZE NK JAKO DOZNAJĄCE PRZEMOCY W RODZINIE						
DANE WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO				DANE GMINY TARNOWO PODGÓRNE		
PŁEĆ	2022	2023	2024	2022	2023	2024
KOBIETY	7359	7792	Brak danych	70	93	54
MĘŻCZYŹNI	2145	2881	Brak danych	64	9	20

2. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

W Gminie Tarnowo Podgórne bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy domowej zajmuje się sieć instytucji:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie Podgórny
- 2) Komisariat Policji w Tarnowie Podgórny
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie Podgórny
- 4) Placówki oświatowe
- 5) Ośrodki zdrowia
- 6) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu
- 7) Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu - kuratorzy zawodowi i społeczni,
- 8) Organizacje pozarządowe,
- 9) inne zainteresowane instytucje.

3. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

- 1) Edukacja i profilaktyka
 - a) Prowadzenie kampanii informacyjnych dotyczących przemocy domowej, jej skutków i dostępnych form pomocy,
 - b) Realizacja programów profilaktycznych w szkołach i przedszkolach,
 - c) Szkolenia dla społeczności lokalnej na temat rozpoznawania sygnałów przemocy (mieszkańcy, nauczyciele, sołtysi, itd.).
- 2) Wsparcie dla ofiar

- a) Zapewnienie punktu konsultacyjnego dla osób doznających przemocy – z dostępem do psychologa, prawnika, pracownika socjalnego,
 - b) Współpracy z ośrodkami, które oferują miejsca tymczasowego pobytu (schronienie interwencyjne),
 - c) Wsparcie długoterminowe – grupy wsparcia, terapia, doradztwo zawodowe.
- 3) Praca ze sprawcami przemocy
- a) Kierowanie do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
 - b) Monitoring po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.
- 4) System lokalnej współpracy instytucji
- a) Usprawnienie wymiany informacji między policją, szkołami, OPS, służbą zdrowia itp.,
 - b) Regularne szkolenia dla członków Zespołu – np. z procedury „Niebieskie Karty”,
 - c) Lepsza dostępność informacji – ulotki, plakaty, strona internetowa gminy,
 - d) Dostosowanie wsparcia do osób z niepełnosprawnościami, obcojęzycznych, starszych.

ROZDZIAŁ III.

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tarnowo Podgórne na lata 2025 – 2029 jest dokumentem opracowanym na podstawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Głównymi założeniami przedmiotowego programu są: kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu, ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż przemoc domowa jest przestępstwem, a najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby doznającej przemocą i zatrzymanie przemocy. Bez realizacji wyżej wymienionych założeń pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna.

Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz

przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto wzrost świadomości społecznej powinien przyczynić się do zapobiegania przemocy domowej, umożliwić szybsze reagowanie, a także spowodować, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

2. CELE, KIERUNKI I WSKAŹNIKI PROGRAMU:

Cel główny:

Ograniczenie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Tarnowo Podgórne poprzez działania profilaktyczne, interwencyjne i wspierające.

Cele szczegółowe:

I CEL: Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doznającym i stosującym przemoc domową.

Kierunki działań:

- 1) Aktywna działalność Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 2) Tworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych,
- 3) Realizowanie procedury „Niebieskie Karty”,
- 4) Zapewnienie dostępu do psychologa, prawnika, pracownika socjalnego,
- 5) Utworzenie punktu informacyjnego dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc lub dyżurów telefonicznych,
- 6) Kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- 7) Zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb we wdrażaniu procedury z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej tj. zapewnienie dziecku ochrony,
- 8) Kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu,

Wskaźniki:

- 1) liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 2) liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych,
- 3) liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”,

- 4) liczba przeprowadzonych specjalistycznych porad,
- 5) liczba osób korzystających z poradnictwa,
- 6) liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia,
- 7) liczba osób, którym udzielono pomocy finansowej i rzeczowej,
- 8) liczba skierowanych wniosków do GKRPA.

II CEL: Profilaktyka w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

- 1) Prowadzenie badań nad zjawiskiem występowania przemocy na terenie Gminy Tarnowo Podgórne (m.in. diagnozy, ekspertyzy, ewaluacje, badania ankietowe),
- 2) Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy,
- 3) Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej (w tym także rodziców) na temat przemocy domowej m.in. poprzez organizowanie prelekcji, spotkań rodzinnych itp.,
- 4) Promowanie wzorów dobrego rodzicielstwa wolnego od krzywdzenia i zaniedbywania np. poprzez prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych i konsultacji dla rodziców,
- 5) Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy domowej poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych (np. plakatów, broszur, ulotek), w tym na temat przemocy ekonomicznej i cyberprzemocy oraz innych zagrożeń ze strony nowoczesnych technologii komunikowania,

Wskaźniki:

- 1) liczba opracowanych raportów dotyczących zjawiska przemocy domowej,
- 2) liczba lokalnych i ogólnokrajowych kampanii społecznych, w których uczestniczyła Gmina Tarnowo Podgórne,
- 3) liczba przeprowadzonych warsztatów, programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz liczba uczestników ww. działań,
- 4) liczba placówek oświatowych realizujących programy profilaktyczne,
- 5) liczba przeprowadzonych spotkań, pogadanek profilaktycznych dla rodziców oraz liczba uczestników,

III CEL: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Kierunki działań:

- 1) Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych kadr, w tym członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) Systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli podmiotów, podejmujących działania na rzecz rodzin doświadczających przemocy domowej (w tym szczególności zadbanie o sferę psychiczną pracowników poprzez szkolenia z zakresu radzenia sobie ze stresem, motywacji, a także przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu),
- 3) Zapewnienie dostępu pracownikom zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej do specjalistycznej literatury, materiałów edukacyjnych.

Wskaźniki:

- 1) liczba przeprowadzonych szkoleń,
- 2) liczba uczestników szkoleń,
- 3) liczba superwizji i innych form wsparcia,
- 4) liczba zakupionych i udostępnionych materiałów edukacyjnych dla pracowników pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

3. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ I WYMIANA INFORMACJI

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnowie Podgórny do dnia 31 marca każdego roku przedstawia Wójtowi i Radzie Gminy Tarnowo Podgórne zbiorcze informacje z realizacji Programu, pozywające ocenić stan realizacji celów i wskaźników Programu.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Tarnowo Podgórne, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Uzasadnienie

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz.U. z 2024r. poz. 1673 z późn. zm.), do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja lokalnych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy. Gminny Program stanowi podstawowy dokument strategiczny wyznaczający kierunki działań podejmowanych w tym zakresie na poziomie lokalnym.

Potrzeba opracowania nowego programu wynika z zakończenia obowiązywania dotychczasowego programu oraz konieczności dostosowania działań gminy do aktualnych przepisów prawa, w tym nowelizacji ustawy.